SINIMUSTA

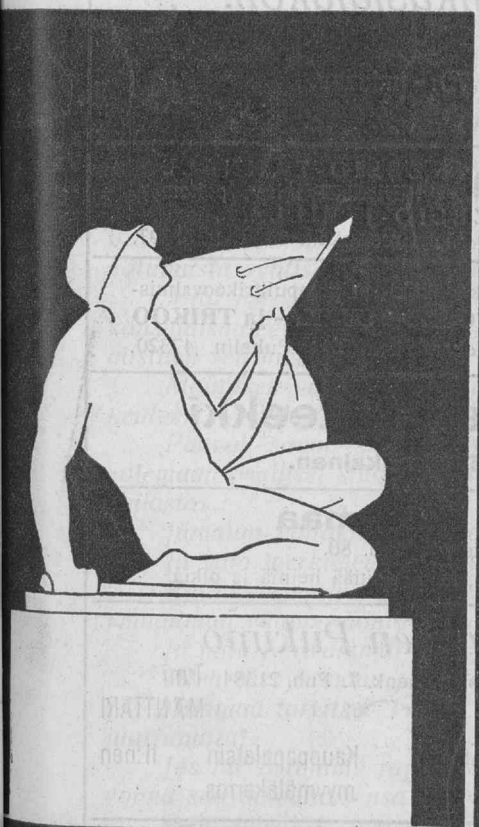

„SINIS VELJENI, KUN MINÄ KUOLEN, MINÄ HEILUTAN TAPPARAA.....!"

N:o 16—17 Elokuun 16 p:nä 1935

Sytyttäkää IKL:n tulitikulla
(sinimustalla)
Polttakaa IKL:n savukkeita
Juokaa IKL:n kahvia
(1/4 kg käärössä)
Tarttukaa IKL:n kynään
Kirjoittakaa IKL:n paperille
Osottakaa IKL:n kuoressa
Kantakaa IKL:n emaljimerkkiä

SUOSIKAA -tavaroita
KÄYTTÄKÄÄ -tavaroita
KYSYKÄÄ -tavaroita

Koko maassa sama hinta.

IKL:n Kauppa Oy.

Helsinki, Mikonkatu 15 A.
P. 26404 ja 20306 (sarja)
Sähköosote: Ikloy, Helsinki

Täysin suomalainen liike.

Hotelli Untola

Kaivokatu 8, vastapäätä asemaa.
Puhel. 28713 — 27684.

Helsingin vanhin matkustajakoti.

Huoneita 20:- — 70:- mk:aan.

„SOLID"

P. Esplanaadik. 31 puh. 26769.

Maan vanhin **JALKINEKORJAAMO** uudessa ja ajanmukaisessa asussaan.
Nopea ja hyvä toimitus.

Hävittäkää rotat, ZELIO-TAHNALLA- Hävittäkää hiiret, peltomyyrät, maamyyrät y. m. ZELIO-JYVILLÄ.
Varia Rohdosliike Aleksanterinkatu 50. Puh. 31397.

Sekunda sukkia sekä silkki- ja pumpulitrikoovalmisteita myy edullisesti **TÖÖLÖN SUKKA- ja TRIKOO** Runeberginkatu 61. Puhelin 47320.

Frans Piekkolan LIHAKAUPPA
Puh. 72202. Hakaniemenhalli 50.

Siisti ja mielyttävä ostopaikka.

Alavuden Apteekki

Omist. **T. Martikainen.**

Aaro Saarimaa

Laihia as., puh. 80.
Ostaa ja myy viljaa, sekä välittää heiniä ja olkia.

Tosi suomalainen ostaa aina,
urheilu- ja retkeilyvälineet
edullisimmin meiltä.

Helsingin Urheilukeskus Oy.

Kaisaniemenkatu 7.
Puhelin 39802.

LIHA- ja VOILIIKE

FERD. KONTIO

Helsinki Hämeentie 1. Puhelin 71664.
Asunto 71675.

Edullinen ostopaikka Hakaniemessä.

Naisten Pukimo

Kaisaniemenk. 7. Puh. 21384. T:mi MÄNTTÄRI

HUOM.! Kauppapalatsin II:nen myymäläkerros.

Korjauttakaa jalkineenne

ajanmukaisessa korjaamossa, jossa työ tehdään sirosti ja kestävästi sekä kohtuuhinnoilla. *Huom! Uudet koneet.*

JALKINEKORJAAMO KESTO
Kaisaniemenkatu 7 (Kauppapalatsi)

SINIMUSTA

SINIMUSTA-JÄRJESTÖN LEHTI

Numero 16—17 **16. 8. 1935**

TOIMITUSNEUVOSTO: ELIAS SIMOJOKI / REINO ALA-KULJU
VILHO HELANEN / SAKARI VAPAASALO

—

TOIMITUS JA KONTTORI: ALLAN VIRKKUNEN, vastaava toimittaja
HELSINKI, MIKONKATU 15. A. JAAKKO J. VIRKKUNEN, toimitussihteeri
Auki 11—15. Puhelin 20306 ja taloudenhoitaja

Rajan yli.

Muuan matkustaja kertoo kokeneensa ihmeellisen elämyksen kulkiessaan junassa rajan yli — Neuvosto-Venäjän alueelle.

Oli kuin olisi tullut paholaisten valtakuntaan. Ilo oli poissa.. Sydäntä ahdisti. Lapsiakin painoi välittömän leikillisyyden sijasta kärsimysten vanhentava kuorma. . .

Mutta tunnemmeko me sen rajan, joka kulkee ihmissielujen kautta ja jakaa ne kahtia — »J u m a l a n v a l t a k u n t a a n» ja »maailmaan»? Olemme käyneet rajan yli?

Eräässä hengellisessä kirjassaan lausuu past.. Muroma sen ajatuksen, että kääntyminen on eräältä osaltaan kulkemista rajan yli — ei tietoa, ei vakaumusta kristillisyyden totuudesta, ei hyviä päätelmiä, ei katumusta syntisen elämän vuoksi, ei edes uskonnollista tunnekuolemaa. Vaan kulkemista rajan yli!

Mitä merkitsee kulku rajan yli? Nim. sellainen kulku, joka ratkaisevasti vie uuden valtakunnan kansalaisuuteen ja alamaisuuteen — kuten moni suomalainenkin on antautunut vieraan maan asukkaaksi, alistuen sen maan velvollisuuksiin ja nauttien niiden oikeuksia.

Mainitsen vain yhden piirteen: rajan yli kulkeminen tietää s i i r t y m i s t ä p i m e y d e s t ä valkeuteen — valheesta totuuteen.

Paavali sanoo kirjeessään kolossalaisille kiittävänsä Isää siitä, että tämä oli tehnyt heidät soveliaiksi »olemaan osalliset siitä perinnöstä, mikä pyhillä on valossa» ja että Hän »on pelastanut meidät pimeyden vallasta».

Jumalan valtakunnan puolelle tuleminen tietää tuloa valon valtakuntaan.

Ja valo merkitsee totuutta!

Kuta syvemmin me olemme »t o t u u d e s t a», sitä paremmin kuulemme totuuden Kuninkaan, »maailman valon», ääntä (Joh. 18: 37) ja seuraamme sitä.

Ja mitä terävämmät ovat »valon aseet» (Room. 13: 12) sitä varmempi on voitto. Pimeys pelkää — »Rehellisyys maan perii» — jopa, jos se on aitoa ja siis vie Herran luo — taivaankin —

Isänmaa tarvitsee »valon asein» varustettua nuorisoa, sankarillista, pelotonta, uhrautuvaa, totuuteen juurtunutta!

Jos me astumme rajan yli pimeydestä valkeuteen, löydämme sen ilmapiirin, jossa tuo siveellinenkin voima saa oikeutuksensa ja voimansa.

Raja selväksi pimeyden ja valkeuden välillä — valheen ja totuuden välillä, sillä »mitä yhteyttä on valolla ja pimeällä» (2 Kor. 6: 14).

Nuoret toverit! Rajan yli rohkeasti hengellisessäkin suhteessa kuten Isänmaankin asiassa.. Joko — tahi!

Ensio Linnola.

Vastaukseni asessori F. Lujaselle.

Mielettömimpiä syytöksiä, mitä IKL:ää vastaan on tehty, on väite, että IKL koettaa sovelluttaa Suomen kansan keskuuteen saksalaisen kansallissosialismin »uuspakanallisia» aatteita. Tätä syyttelyä on jatkunut jo pitemmän aikaa vastustajalehdistössämme ja on väitetty, että jos IKL pääsee joskus valtaan, se hävittää maastamme kristillisen uskon.

Siitä huolimatta, että jokaisen järkevän vastustajankin luulisi käsittävän tämän syytöksen järjettömyyden, katsoi IKL:n edustajakokous Lapualla tänä kesänä tarpeelliseksi julkaista julkilausuman IKL:n uskonnollisesta pohjasta. Tässä julkilausumassa vakuutettiin m.m., että IKL on pysynyt uskollisena kansanliikkeen alkuperäiselle tarkoitukselle taistella uskonnollisten totuuksien rienausta vastaan ja että se tunnustaa, että kristillinen usko on ollut esipolviemme turva ja johtotähti sekä että tätä kallista perintöä on hoidettava kuin silmäterää.

Tämän julkilausuman esittämisen katsoi IKL:n edustajakokous velvollisuudekseen, ei kerjätäkseen sen kautta joukkojen suosiota tahi tehdäkseen reklaamia kristillisyydestään, vaan selvittääkseen käsitteitä vastustajiemme häikäilemättömien hyökkäysten riehuessa. IKL:n edustajakokous oli jo julkilausumaa laatiessaan selvillä siitä, että tätäkin tekoa tullaan vääristelemään ja käyttämään aseena IKL:ää vastaan niinkuin kaikkea, mitä IKL tekee, oli se sitten hyvää tahi pahaa.

Näin on käynytkin. Mutta ikävintä tässä tapauksessa on se, että n.s. »laillisuusrintaman» käsiin on ojentanut aseita tällä kertaa arvossapidetty Suomen kirkon pappi, asessori F. Lujanen. Hän on julkaissut kaksikin kirjoitusta k.o. asiasta singoten ankaria syytöksiä IKL:ää vastaan. Hän syyttää IKL:ää »tympäisevästä ulkokullaisuudesta», »*ponsimahtailusta*» ja »*uskonnollis-poliittisesta mainostuksesta*», joka »*reklaaminteko*» IKL:n »*kristillisestä pohjasta*» on kristinuskoa »vaarantavaa» laadultaan. IKL hänen käsityksensä mukaan »*rehennellen alistaa kristinuskon politiikan palvelukseen*», sensijaan, että sen olisi tunnettava itsensä ja tehtävä parannusta omista synneistään. »*Korkeasti kristillinen IKL*» tarvitsee hänen mielestään aivan uutta hengellistä herätystä. Että näin ei ole tapahtunut, sitä valittaa asessori Lujanen »*heikkona kristittynä*» ja sanoo, että muutkin hänen kanssaan mielenkiinnolla tarkkailevat, kuinka kauan varsinkin »*herännyt kansa*» »alistuu seuraamaan sellaista uskonnollispoliittista johtoa, jonka täytyy olla sen syvimmälle olemukselle vieras.»

Valitan, että joudun arvostelemaan nuorena pappina vanhemman pappispolven arvokasta edustajaa, mutta en voi olla tekemättä sitä yksistään sen nuorisonkaan tähden, jonka äänenkannattaja tämä lehti on. Sillä ettekö huomaa, asessori Lujanen, minkälaista käsitteiden hämmennystä voivat aikaansaada mielenpurauksenne nimenomaan tämän nuorison keskuudessa, jolle IKL on merkinnyt korkeita ja jaloja ihanteita, joihin nuorison puhdas sielu on empimättä hyväksyen reagoinut? Ennenkaikkea on surkuteltavaa, että tämäntapaiset hyökkäykset saattavat vaarantaa sitä puhtaasti uskonnollista herätystyötä, jota lähinnä SM-järjestö pyytää tehdä kalliin nuorisomme keskuudessa. Teidän IKL:n »kristillistä pohjaa» ylimielisesti arvostelevaa kirjoitustapaanne ei edes lievennä se, että nimitätte itseänne »heikoksi kristityksi», sillä tuo itsestänne antamanne epiteetti tässä yhteydessä, jos mikään, tuntuu »tympäisevältä ulkokullaisuudelta». Tämä täytyy minun sanoa, vaikka minulla on tähän asti ollut se käsitys, että tästä ominaisuudesta Teitä voi kaikkein vähimmin syyttää.

Olen kanssanne samaa mieltä, että IKL:n ja sen jäsenten on ennenkaikkea tehtävä parannusta omista synneistään. Olen sitä mieltä, että ellei elävä uskonnollinen herätys leimahda sen ja koko kansamme keskuudessa, ei isänmaalliskansallinen herätys voi tätä kansaa pelastaa perikadosta. Tätä herätystä olisi rukoiltava IKL:lle ja kansallemme hengen nöyryydessä. Olisi pyydettävä Herralta IKL:nkin keskuuteen sellaisia palavasieluisia Herran palvelijoita, jotka rohkeavat nuhdella syntiä meidän omassa piirissämme, mutta jotka tekevät sen niin, että omattunnot särkyvät eivätkä kovetu. Asessori F. Lujasen esiintymisistä »korkeasti kristillistä IKL:ää» vastaan

puuttuu niin kokonaan syntisiä säälivä ja armahtava henki, että syntisraukat purevat sydämensä kivikoviksi sellaisen paimenen ääntä kuullessansa. Te, asessori Lujanen, syytätte meitä »*suosionosoituksien*» etsimisestä. Meissä on syytä siinäkin suhteessa, se tunnustettakoon, mutta toistaiseksi on meitä se armo kohdannut, ettemme ole saaneet osaksemme suosionosoituksia Jumalaa pilkkaavan kansan puolelta. Mutta eikö Teitä, herra asessori, arveluta yhtään se, että m.m. Suomen Sosialidemokraatti on useampaan otteeseen osoittanut suosiotaan Teille?

Meidän puolestamme voitte kyllä edelleen tarkkailla, kuinka kauan »herännyt kansa» seuraa nykyistä »uskonnollispoliittista» johtoansa. Sille on Herra armossansa ne johtajansa antanut jo esi-isien aikana, ja se on niille ollut uskollinen polvesta polveen ja tulee edelleen olemaan. En voi sille mitään, ettei asessori Lujasen nyt äkkiä herännyt huolenpito heränneestä kansastakaan tunnu vakuuttavalta. Rohkenen epäillä, että asessori F. Lujasen »kutsumus» huolehtia näistä asioista Suomen Siionissa on kuviteltua laadultaan eikä todellista Herran itsensä antamaa. Siksi kokonaan puuttuu hänen esiintymisistään se henki, joka on todelliselle kutsumustietoisuudelle ominaista.

Kiuruvedellä, 12 pnä elokuuta 1935.

Elias Simojoki.

Aiheeton syyte.

»Jos joku näkee suuria näkyjä Suomen kansan tulevaisuudesta, ei sitä voitane pitää rikollisena.»

Heinäkuun 29 p:nä oli Porvoon raastuvanoikeudessa toisen kerran esillä oikeusministeriön määräyksestä Siilinjärveltä kotoisin olevaa päätoimittajaa Allan V i r k k u s t a, Kiuruvedeltä kotoisin olevaa pastori Elias S i m o j o k e a ja Karijoelta kotoisin olevaa kansakoulunopettaja A. V. P e r ä l ä ä vastaan nostettu juttu, jossa väitettiin lehtemme numerossa 11 viime toukokuun 31 p:nä pastori Elias Simojoen kirjoituksessa »Luo lippujen» ja opettaja A. V. Perälän kirjoittamassa runossa »Jo herätkää» olleen lausumia, jotka olivat omiaan oikeusministeriön mielestä halventamaan valtio- ja yhteiskuntajärjestystä ja vahingoittamaan Suomen suhteita ulkovaltoihin sekä herättämään levottomuutta yleisössä.

Oikeuden puheenjohtajana toimi oikeusneuvosmies Holger L i n d q u i s t ja yleisenä syyttäjänä kaupunginviskaali Erland S a n d s t r ö m. Vastaajia edusti varatuomari A. T u l i k o u r a Helsingistä ja tuomiokapitulin puolesta oli oikeudessa läsnä seurakunnan ja papiston oikeutta valvomassa rovasti O. K. H e l i ö v a a r a.

Yleisen syyttäjän todistettua aluksi rangaistusvaatimuksensa katsoi vastaajien asiamies, ettei kyseessä olevissa kirjoituksissa ole ollut mitään rikollista eikä ainakaan missään tapauksessa tarkoituksellista.

Yleinen syyttäjä jätti sitten oikeudelle erinäisiä syytettyjen tulojen suuruutta selvitteleviä asiapapereita ja esitti kirjallisen vastineen, jossa hän kohta kohdalta kävi läpi kirjoituksen »Luo lippujen».

Kun sitten sekä syyttäjä että vastaajien asiamies olivat jättäneet jutun puolestaan päätettäväksi lausui tuomiokapitulin edustaja O. K. Heliövaara seuraavaa:

> »*Minun on vaikea nähdä, että kyseessä olevat kirjoitukset olisivat halventaneet voimassa olevaa valtio- ja yhteiskuntajärjestystä. Jos joku näkee suuria näkyjä Suomen kansan tulevaisuudesta, ei sitä voitane pitää rikollisena. Mitä syytöksen toiseen kohtaan tulee: että esitys olisi omiaan vahingoittamaan Suomen suhteita ulkovaltoihin, olisi kirjoituksen sanamuoto saattanut olla huolitellumpikin, mutta en katso senkään missään suhteessa sisältävän mitään rikollista. Kirjoitusta ei missään tapauksessa ole katsottava tarkoituksellisiksi eikä siihen ainakaan voi sovelluttaa kiihoituslain 1 §:n 2 momenttia.*»

Tämän jälkeen myös rovasti Heliövaara jätti jutun puolestaan päätettäväksi.

Raastuvanoikeus antoi sitten puolisen tuntia asiaa harkittuaan päätöksensä, jossa se katsoo asian tutkineensa ja tällöin havainneensa, että Porvoon kaupungissa painetun Sinimusta-aikakauslehden 31 p:nä toukokuuta 1935 ilmestyneessä numerossa 11 otsikolla »Luo lippujen» ja »Jo herätkää» varustetut kirjoitukset, joskin ne jossain määrin ovat harhaan johtavia, eivät ole omiaan halventamaan valtio- ja yhteiskuntajärjestystä eikä loukkaamaan ulkovaltoja, joten raastuvanoikeus hylkäsi syytteet.

Avoin kirje Nobelin palkinnon saajalle,

tri Christian L. Lange'lle, Oslo.

K. Herra Tohtori!

Eräässä välikohtauksessa täällä Helsingissä lausuitte Te sellaisen työn tekijöitten näyttävän teollaan, että heiltä puuttuu todellisia argumentteja. Kun nyt siis erään toisen tapauksen yhteydessä, Teidän puolustuskirjoituksenne johdosta »Rauhaa kohti» lehden syytejutussa, avoimesti esitän Teille argumentteja, rohkenen myös odottaa, että Te, hra tohtori, kiinnitätte niihin vakavan huomionne.

»Rauhaa kohti» lehti on saanut painokanteen senjohdosta, että oikeusministeri on katsonut sen rikkoneen meillä voimassa olevaa lakia, joka rangaistuksen uhalla kieltää »esittämästä tai levittämästä lausumia tai tietoja, jotka ovat omiansa vahingoittamaan Suomen suhteita ulkovaltoihin». Tri Felix Iversenin eräästä ulkovallasta ja sen päämiehestä tekemistä räikeäsanaisista väitteistä on meidän kaiketi tunnustettava, että ne saattoivat olla omiaan saamaan aikaan sen vaikutuksen, joka laissa mainitaan.

Onko, hra tohtori, Teidän mielestänne todellinen rauhanystävä edes silläkään varjolla, että hän haluaa edistää rauhan asiaa, oikeutettu rikkomaan lakia? Eikö se ole luopumista juuri niistä »länsimaisista oikeusperiaatteista», jotka Te tahdotte asettaa »natsilaisuuden» vastakohdaksi ja joita Te sanotte taistelullanne puolustavanne? Ja voidaanko tällaista lain rikkomista rauhanystävänä siis jopa ylistää, niinkuin Te olette tehnyt, nimittämällä tri Iversenin kirjoitusta »ansiokkaaksi» ja hänen menettelyään »jokaisen ajattelevan rauhanystävän vaativaksi velvollisuudeksi»? Olisiko sitäpaitsi sellainen teko, joka ilmeisesti voi vahingoittaa rauhallisia ja ystävällisiä kansainvälisiä suhteita ja kohdistuu täten siis myös kansainliiton pyrkimyksiä vastaan, tuosta laista riippumattakaan länsimaisen rauhanaatteen mukainen?

Eikö tässä, hra tohtori, ole vakava ristiriita teorian ja käytännön välillä?

Mutta vielä painavammaksi muodostuu kysymykseni, jos sellaista tekoa kaiken lisäksi yritetään puolustaa *harhaanjohtavilla* argumenteilla ja antamalla väärän todistuksen lähimmäisestään!

Everstil.
ARNE SOMERSALO.

Te olette, hra tohtori, asettanut vastakkain »natsilaisuuden» ja »länsimaisen kulttuurin». Edellisestä on tuomionne absoluuttinen:

»Että väkivallan käyttö niin sisä- kuin ulkopolitiikassa on perustava periaate natsilaisessa valtiopolitiikassa, ei kukaan saattane kieltää. Tämä ilmenee — niistä väkivaltakeinoista, joita sovelletaan toisin ajatteleviin (keskitysleirit, poliittisten vastustajain joukkomurhat ilman lakia ja tuomiota), rauhallisten kansalaisten vainoista ja karkoituksista muka tieteellisten »rotueroavaisuuksia» selvittävien teoriojen perusteella, tahi poliittisesti, yhteiskunnallisesti tai uskonnollisesti eroavien mielipiteiden johdosta.

Kaikki tämä merkitsee peräytymistä alkeellisuuteen ajattelussa ja toimintatavassa, peräytymistä, joka osoittaa ilmeisiä kehittymättömän, sadistisen luonteen patologisia piirteitä. Natsilaisuus, sellaisena kuin se on itsensä paljastanut, merkitsee propagandallaan, hallituskeinoillaan valtaanpääsemisensä jälkeen, kaiken keskusteluvapauden tukehduttamisellaan, kerrassaan suurta vaaraa länsimaiselle kulttuurille. On täysi syy kaikissa kulttuurimaissa olla varuillaan tätä vaaraa vastaan ja mahdollisimman voimakkaasti varoittaa yleistä mielipidettä siitä.»

Olematta kansallissosialisti ja voimatta sitä edes kaikissa sen periaatteissa hyväksyä täytyy minun kuitenkin arvostella tuota tuomiotanne.

Saksan tapahtumia mahdollisimman tarkkaan seuraten en ole voinut havaita, että yhtäkään kansa-

laista sieltä olisi karkoitettu Teidän esittämillänne syillä.

En ole kuullut, että ketään juutalaista olisi karkoitettu vain siitä syystä, että hän on juutalainen, enempää kuin kristittyäkään hänen kristinuskonsa vuoksi. En ole kuullut, että sosialistia tai edes kommunistia olisi karkoitettu vain sen vuoksi, että hän on sosialisti tai kommunisti. Mielipide-eroavaisuudet lienevät Saksassakin edelleen sallittuja, sillä siitähän todistaa monen entisen järjestelmän johtavan miehen maahan jääminen, mutta toinen kysymys on, sallitaanko siellä toimintaa, jonka nykyinen järjestelmä katsoo valtakunnalle ja kansalle vahingolliseksi. Ja tällaisiin tekoihin lienevät osallistuneet kaikki ne Saksan entiset kansalaiset, jotka nyt joko pakollisesti tai vapaasta tahdostaan elävät maanpaossa.

Valtion suojelun periaatteet eivät kuitenkaan liene länsimaitten »kulttuurivalloissa» kovinkaan toisenlaisia. Muistutan eräästä järkyttävästä tapauksesta Ranskassa vuosisadan vaihteessa. Maailmankuulun kirjailijan Emile Zolan oli lähdettävä maanpakoon vain siitä syystä, että hän oli rohjennut vastoin silloista järjestelmää nousta puolustamaan viattomasti tuomittua miestä, Alfred Dreyfus'ia. Hollannissa ovat tänä päivänä valtion virat suljetut sikäläisen täysin laillisen kansallissosialistisen puolueen jäseniltä. Englannissa lienee äskettäin hyväksytty laki kumouksellisten voimien toimintaa vastaan. Ja valtiona valtion rinnalla toimii monessa länsimaassa voimia, joiden terrori on mieltäkuohuttavaa. Vapaasta Sveitsistä on meillä tapaus, jossa sosialistien yritys estää oikeistoa suljetun kokouksen pidosta johti vakavaan verenvuodatukseen. Ruotsissa riistävät ammattiliitot armotta leivän sellaiselta mieheltä ja hänen perheeltään, joka on rohjennut auttaa meitä suomalaisia vapautemme ja länsimaisen kulttuurin puolustuksessa punaista hirmuvaltaa vastaan tai joka ei hyväksy Karl Marxin yhteiskuntaa jäytävää oppia leppymättömästä luokkataistelusta.

Te mainitsette keskitysleirit. Tekin tietänette, kuka niitä ensimmäisenä käytti? Vastoin lakia, oikeutta ja kansainvälisiä sopimuksia suljettiin Transvaalissa tuhansittain vaimoja, vanhuksia ja lapsia keskitysleireihin, jonne he joukottain menehtyivät ja kuolivat. Ja mikä oli heidän n.s. rikoksensa? Se, että heidän perheensä päämies oli noussut ase kädessä puolustamaan maansa ja kansansa vapautta vierasta väkivaltaa vastaan!

Te puhutte »poliittisten vastustajain joukkomurhista ilman lakia ja tuomiota». Tällaisen teon, jonka mittakaavat ovat kulttuurikansojen keskuudessa ennenkuulumattomat, me tunnemme maailmansodan ajoilta, jolloin länsivallat Saksan kansan nälkäsaarrolla tuhosivat satojatuhansia viattomia lapsia. Ja tätä rikosta kansainvälisiä sopimuksia vastaan jatkui vielä aselevon jälkeenkin. Mutta missä olivat silloin kulttuurimaiden rauhanystävät varoituksineen barbariasta?

Te syytätte »natseja» väkivallan käytöstä. Milloin luopuivat siitä länsimaiset »kulttuuri»-vallat? Jo viime vuosisadan keskivaiheillako, jolloin Intian valtiot väkivalloin kukistettiin ja sen kansojen vapautumispyrkimykset tukehdutettiin vereen? Vai oliko ehkä buurisota vuosisadan vaihteessa länsimaisen kulttuurin »argumentti»? Sanotaan kenties, että ajathan ovat muuttuneet. Nythän on meillä jo kansainliittokin. Mutta minkä sen peruskirjan pykälän mukaan liittoutuneitten joukot keskellä rauhaa marssivat Ruhrin aseista riisutulle alueelle ja aiheuttivat Saksan kansalle yhä uusia kuvaamattomia kärsimyksiä? Tuliko ehkä Ranskan värillisten siirtomaajoukkojen siellä nyt opettaa saksalaisille väkivallasta vapaata »länsimaista» kulttuuria? Ja olivatko ne mahdollisesti natsismivastaisia oikeustykkejä ja sivistyspommeja, jotka kansainliiton mandaattialueella Syyriassa raunioittivat kokonaisia kaupunkeja, haudaten tuhansia viattomia arabialaisia murskattujen kotiensa alle? Ja mikä käsitys nykyään lienee Marokon äskettäin vielä vapailla heimoilla tuosta väkivaltaa vastustavasta »länsimaisesta kulttuurista»?

Luetteloa voisimme jatkaa. Mutta eiköhän, hra tohtori, olisi velvollisinta suoraan tunnustaa, että väkivallan käytön kautta aikojen on ollut sangen länsimainen periaate, jonka kaikki suurvallat aina ovat hyväksyneet, mikäli ne ovat uskoneet siitä hyötyvänsä. Epäilen, ettei tämä periaate vapaassa Skandinaviassakaan vielä ole kokonaan unohtunut. Rakkaudestako ahvenanmaalaisiin Ruotsi v. 1918, jolloin Suomi olemassaolostaan taistellen oli voimaton oikeuksiaan valvomaan, lähetti sotalaivansa heidän luokseen, väistyen vain sangen vastenmielisesti — vielä voimakkaamman liittolaisemme tieltä?

Te tuomitsette »natsien propagandan», koska se on »vaara länsimaiselle kulttuurille». Menkäämme ajassa vain kaksikymmentä vuotta taaksepäin! Sieltä me löydämme toisen propagandan, joka länsimaitten harjoittamana todella osoitti noita Teidän mainitsemianne »sadistisia ja patologisia piirteitä».

Tarkoitan väärennettyjä kauhukuvia Belgian silvotuista lapsista ja kertomuksia armeijasta, joka muka valmisti rasvaa kaatuneitten sotilaittensa ruumiillisista jäännöksistä. Kun kysymyksessä oli voitto tai tappio, valtion säilyminen tai perikato, kelpasivat niin Englannille kuin Ranskalle ja Belgiallekin kaikki keinot sisäiseen propagandaansa sodan jatkamisen puolesta. Ja tällä hetkellä me jälleen näemme noiden Teidän surkuttelemien saksalaisten maanpakolaisten jopa ammatikseen harjoittavan samoissa maissa entistä Isänmaataan vastaan miltei samanveroista ja yhtä valheellista propagandaa. Onko kukaan rauhanystävä sivistysmaailmaa siitä varoittanut? Ja kuitenkin on sen ilmeisenä tarkoituksena sellaisen antinatsistisen maailmanpsykoosin luominen, jonka vapaasti jatkuessa kaikki vakava kansainvälinen rauhantyö käy tarkoituksettomaksi. Eikä siinä kyllin. Yhdessä (II.) sosialistisen »työväen» internationaalen kanssa, joka vielä rohkenee väittää ajavansa työväen etuja, he propagandalla saksalaisia teollisuustuotteita vastaan yrittävät saada aikaan sellaisen tuotannon romahduksen mainitussa maassa, että sen kurjistuva työväki epätoivoissaan nousisi veriseen kapinaan nykyistä järjestelmää vastaan. Missä on se rauhanystäväin kongressi, joka olisi edes kiinnittänyt huomiota tähän rikokseen, saatikka sen rohkeasti tuominnut?

Vaan onpa vielä toinenkin laji propagandaa, jonka vaarasta olisi syytä kaikkia kulttuurikansoja ja jopa mahdollisimman voimakkaasti varoittaa, mutta jota vastaan en ole havainnut rauhanystävien sormeakaan liikuttaneen. Päinvastoin! Tarkoitan sitä propagandaa, joka nyt koko maailmalle uskottelee länsimaisen kulttuurin pelastuksen fascismin ja natsismin »vaaralta» muka olevan — neuvostovenäläisen bolshevismin varassa! Kun »vapaamieliset» porvarit, sosialidemokraatit ja kommunistit liittyvät »yhteisrintamaan» ja viimemainitut muuttuvat jopa »isänmaallisiksi», vaatien Saksaa ympäröivien miljoona-armeijain lisäämistä, kun sotilasliittoja solmitaan tuon »länsimaisen kulttuurin» ja »kansanvallan» parhaaksi puolustajaksi julistetun Ranskan ja maailmanhistorian verisimmän diktatuurivallan välillä, kun tunnetut länsimaiset kirjailijat kokoontuvat Pariisiin ihastelemaan bolshevikkien julistusta, miten kommunismi nyt muka jo suojelee »menneiden polvien perintöä», ja humanismin nimessä näiden kanssa perustavat »kulttuurin puolustuksen kansainvälisen liiton», — silloin, hra tohtori, on yhdestoista hetki ääneen huutaa tälle järkensä rippeetkin jo menettäneelle »länsimaiselle» sivistyneistölle, minne se on menossa! Sillä näin kirjoittaa kommunistisen (III.) internationalen kokoontuessa sen virallinen äänenkannattaja tuon jalon yhteisrintaman todellisesta tarkoituksesta:

»Me siirrymme avoimien vallankumoustaistelujen aikakauteen. Tämän aikakauden keskeinen tunnus on neuvostovallan tunnus. Keskeisenä taktillisena tehtävänä on odotettavien vallankumoustaistelujen valmistelu, yhteisrintaman organisointi.»

Sanon vielä kerran, että *tämän* johdosta, hra tohtori, olisi syytä ääneen huutaa länsimaisen kulttuurin perikadon vaaraa!

Mutta sen sijaan, että te rauhanystävät näin tekisitte, te tuijotattekin itsenne sokeiksi »kolmanteen valtakuntaan», jolle sen kovimmankin porvarillisen vastustajan olisi toki annettava yksi tunnustus: se on pelastanut Keski-Europan ja siten ehkä koko maanosamme bolshevismiin sortumasta.

Tämän Te ehkä kiistätte. Mutta minne Te siis luulette sen valtakunnan kulkevan, jossa työttömien lukumäärä vuodesta toiseen kasvaa miljoonalla ilman että sen hallitus pystyisi tuota kansallisonnettomuutta pysäyttämään? Sellainen oli tilanne »Weimarin järjestelmän» Saksassa. Ja sellaiselle kehitykselle löytyy meidän aikakaudellamme vain kaksi ratkaisua, joko kansallinen diktatuuri tai bolshevismin kaaos!

Ottaessaan käsiinsä valtakunnan ohjakset ilmoitti Weimarin järjestelmän viimeinen valtakunnankansleri Brüning huhtikuun 1 pnä 1930 Saksan valtiopäiville, että hallitus tahtoi yrittää ratkaista valtakunnalle elinehdolliset tehtävät lyhyimmässä määräajassa. Tämä on, hän lausui, viimeinen yritys viedä nämä tehtävät läpi valtiopäivien avulla. Hetki vaatii nopeata toimintaa ja kansallista yksimielisyyttä.

Te tiedätte, hra tohtori, että Brüningin yritys epäonnistui. Ja silloin olivat jäljellä vain nuo kaksi vaihtoehtoa. Olisitteko Te ehkä halunnut *jälkimmäisen* toteutuvan?

Te kauhistutte »joukkomurhia ilman lakia ja tuomiota». No hyvä, kuulka siis tilastonumeroita: 28 piispaa, 1.215 alempaa pappia, 15.375 professoria, lääkäriä ja opettajaa, 54.650 upseeria, 308.500 sotilasta, 355.250 virkamiestä ja porvaria, 192.350 työmiestä ja 815.100 talonpoikaa — — —

Ilman selitystäkin Te tiedätte, mitä numeroita mi-

nä nyt luettelin! Vain yhdestä maasta voidaan sellaisia ilmoittaa aavistuksena siitä, millaista kohtaloa tuo vaihtoehto olisi Europalle merkinnyt. Mutta voittamalla työttömyyden, palauttamalla järjestyksen ja luomalla valtiomahdin, joka on opettanut vastustajiakin kunnioittamaan ainakin lujaa tahtoaan, on kansallissosialistinen hallitus torjunut varsin todennäköisen romahduksen, jonka laajuutta ja kantavuutta me emme voi itsellemme kuvitella.

Te huudahdatte, että »diktatuurit luodaan väkivallalla ja vallankumouksella»! Oletteko siis, hra tohtori, jo kokonaan unohtanut, mitä Saksassa tapahtui? Laillisilla ja parlamentaarisilla vaaleilla Saksan kansa valitsi ne valtiopäivät, joiden laillisilla valtuuksilla se mies, jonka parjausta Te katsotte »ansiokkaaksi» teoksi, nyt valtakuntaa johtaa. Ja vapaan kansan siis vapaasti valitsemana olisi juuri länsimaitten häntä kunnioitettava eikä häväistävä.

Tiedän sitävastoin toisen järjestelmän, joka perustui väkivaltaan ja vallankumoukseen, ja jota Te rauhanystävänä siis ette olisi saaneet hyväksyä: Saksan liberalistisen tasavallan, joka heikkona ja tahdottomana hoiperteli kehdosta hautaan ja juuri tuon voimattomuutensa vuoksi muodosti vaaran koko Europan rauhalle. Sillä sen täytyi muodostua aseettomuudessaan kaikkien aseellisten naapureittensa väkivaltaisten pyyteitten kohteeksi ja sen jako oli kuin menneisyyden Puolan vain ajan kysymys.

Te kuitenkin väitätte, että rauhaa nyt vasta uhkaakin Hitlerin Saksa. Onko se siis sodan valmistelua, kun tuo uusi valtiovalta jo lyhyessä ajassa on luonut ystävälliset ja luottamukselliset suhteet sinne, minne Weimarin järjestelmä ei niitä luomaan pystynyt, Puolaan, jonka sovinto Saksan kanssa on poistanut Europasta erään sen suurimmista sodanvaaran aiheista? Ja tämä *sovintoko* se on pakottanut kulttuurimaan Ranskan diplomaatit »turvaamaan rauhan» — sotilasliitolla bolshevikkien kanssa? Onko europalaisen sodan vaara ehkä jo siitäkin kasvanut, kun kansallissosialistisen järjestelmän aikana vihdoinkin on nähty se »Verdunin ihme», että entiset rintamasotilaat maailmansodasta nyt yli rajojen ojentavat toisilleen kätensä! Minä luulen, että he niin Parisissa kuin Lontoossa ja kansallissosialistisessa Berlinissäkin ovat tehneet enemmän rauhan hyväksi kuin kaikki te sotaa vain kaukaa katselleet rauhanystävät yhteensä!

Te, hra tohtori, väitätte, että »natsilainen politiikka — avoimesti julistaa päämääräkseen sodan». Ja todistukseksi tästä te sanojenne mukaan viittaatte »Adolf Hitlerin lausuntoihin »Mein Kampf»issa hänen kuvatessaan tunteitansa sodan syttyessä 1914, hänen puheeseensa Nürnbergissä 1933, jossa hän nimenomaan sanoo: 'Vahvemman oikeus on ainoa oikeus, joka on ajateltavissa luonnon näkökulmalta katsoen'.»

Tällaisillako argumenteilla te rauhanystävät työskentelette?

Aivan tosissanneko Te uskotte, että ihmisten tunteet kesällä 1914, maailmansodan syttyessä, vielä tälläkin hetkellä siinä määrin määräävät heidän tekonsa ja kollektiivisesti myös maailman kohtalot, että ne kelpaavat jopa todistuskappaleiksi tuomioistuimen edessä? Pidän Teitä liian viisaana ryhtyäkseni tällaisista lapsellisuuksista väittelemään. Tämän logiikan mukaan olisi kai kaikki rauhantyö turhaa ja uusi sota väistämätön.

Lausuessaan tuon Teidän lainaamanne lauseen Nürnbergissä totesi Saksan valtakunnan nykyinen johtaja vain tosiasian, jonka jokainen luonnontutkija voi Teille vahvistaa. Mutta mikä oikeuttaa Teidät päättelemään ja väittämään hänen sillä tarkoittaneen, että tuo *luonnon näkökulma,* joka ei tunne enempää etiikan kuin moraalinkaan lakeja, myös olisi määräävänä hänen päätöksilleen ja teoilleen 60-miljoonaisen kansan vastuunalaisena johtajana? Eikö sellainen väite, hra tohtori, ole jo enemmän kuin vastuuton, etten sanoisi häikäilemätön?

Tuon viimeksi mainitun kovan sanan käyttämiseen oikeuttaa minua muuan argumentti, joka Teillekin on tunnettu ja joka puhuu toista, vakuuttavampaa ja väkevämpää kieltä kuin nuo Teidän kaukaa haetut ja surkean keinotekoiset, tiedemiehelle arvottomat syyterakennelmanne. Vetoan siihen puheeseen, jonka Adolf Hitler 23. 5. t.v. piti valtiopäiväin istunnossa, ja jossa hän kuvailtuaan vanhan ja uuden Saksan aatteiden välistä eroa vakuutti, että *kansallissosialistinen Saksa haluaa rauhaa vakaumuksesta, jonka on luonut syvällinen sisäinen maailmankatsomus.* »Kun minä nyt englantilaisen valtiomiehen suusta olen kuullut, etteivät sellaiset vakuutukset merkitse mitään ja että vilpittömyyden takeena tässä suhteessa on ainoastaan kollektiivisten sopimusten allekirjoittaminen, pyydän minä herra Edeniä tällöin ajattelemaan, että joka tapauksessa on kysymys vakuutuksesta. On monesti helpompaa kirjoittaa nimensä sopimuksen alle sellaisin varauksin, että myöhemmin ratkaisevalla hetkellä saadaan alistaa kanta tarkistuksen alaiseksi, kuin kokonaisen kansakunnan edessä julkisesti ilmoittaa kannattavansa rauhan etuja palvelevaa politiikkaa. — Kun minä kansani johta-

jana ja valtuutettuna esitän koko maailmalle ja kansalleni selityksen, ettei Saksa Saarin kysymyksen tultua ratkaistuksi enää esitä Ranskalle mitään alueellisia vaatimuksia, niin on se suurempi toimenpide rauhan hyväksi kuin sopimuksen alle annetut allekirjoitukset. Minä uskon, että näiden molempien kansakuntien välillä vallinnut pitkällinen riita on tullut tällä juhlallisella vakuutuksella poispyyhkäistyksi.»

Antamassaan vastauksessa leimasi Baldwin tämän puheen suurimerkitykselliseksi ja Times kirjoitti »molempien hallitusten antaneen huomattavaa apua luottamuksen syntymiseen, joka on Euroopan päätarve. Vihdoinkin on olemassa perusta rauhan käytännölliselle järjestelylle.» Lehti tuomitsi yritykset koettaa levittää epäluuloa Hitlerin lupauksia kohtaan ja selitti nämä *epäluulon kylväjät rauhan pahimmiksi vihollisiksi.* Millä moraalisella oikeudella Te, hra tohtori, siis vielä tämänkin jälkeen väitätte, että »natsilainen politiikka — avoimesti julistaa päämääräkseen sodan»? Millaisia etiikan lakeja Te silloin noudatatte, kun te kansallissosialistisen Saksan esittämien tosiasioiden jälkeen kuten sovinto Puolan kanssa, rintamamiesten ystävyyskäynnit ja Ranskalle ojennettu rauhan käsi muka asiantuntijana lausunnossa tuomioistuimelle väitätte natsismia luonnehtivan sen alituisen vetoamisen »vihaan ja epäluuloon toisia kansoja kohtaan», ja että »tämä politiikka, sellaisena kuin se nyt esiintyy, on johtava vakaviin selkkauksiin, jos se esteettä saa jatkua»?

Teidän politiikkanne, hra tohtori, ei ole rauhan politiikkaa!

Te saavutte tänne julistamaan, että »jokaisen ajattelevan rauhanystävän vaativa velvollisuus on huutaa vakava varoitus tätä, kulttuurianne ja kansainvälistä rauhaa uhkaavaa vaaraa vastaan», tarkoittaen sillä valtakuntaa joka ei ole meille mitään pahaa tehnyt, ja jonka kanssa me haluamme elää hyvässä sovussa. Te saavutte tänne osoittamaan meille rauhaa muka uhkaavia vaaroja, — meille, jotka välittömästi rajamme takana näemme silmiemme edessä murhenäytelmän, jonka luulisi koko kulttuurimaailmaa vavahduttavan ja nostattavan sen toimintaan länsimaisen oikeudentunnon ja inhimillisyyden nimessä. Ettekö Te siis tiedä, että Neuvostoliitto Tarton rauhansopimuksessa on antanut Suomelle juhlallisen vakuutuksen siitä, että se Karjalalle ja Inkerille, jotka ovat meidän lihaamme ja vertamme, turvaa kulturellisen autonomian? Ettekö tiedä, mitä näissä rajamaissa on tapahtunut ja joka päivä edelleenkin tapahtuu?

Arv. naiset! Useat naiset, joilla on ollut vaikea toimeentulo, ovat silti kyenneet hankkimaan itselleen oman kodin ja palstan, jolloin ovat saaneet toimeentulonsa turvatuksi elämänsä loppuun, riippumatta ollenkaan siitä, ovatko naimisissa tai ei, ainoastaan oman »*Britannia*»-kutomakoneensa avulla.

Menetelkää Tekin tällaisen viisaan naisen tavoin ja ostakaa *Britannia*»-kutomakone! Opin saatte ilmaiseksi (useilla eri paikkakunnilla) ja koneen sellaisilla ehdoilla, että melkein kuka tahansa kykenee sen hankkimaan, sillä eihän tarvita kuin pieni etumaksu kauppaa tehdessä. Pyytäkää hinnastomme, josta ilmenevät halvat hintamme ja mitä parhaimmat ehtomme! *SUOMEN KONELIIKE O.-Y.*, kutomakoneosasto, Helsinki, Vilhonkatu 9, puh. 31 020 & 39 060.

Mutta sehän on totta, niistä asioista ei tri Iversen eikä hänen lehtensä mitään tiedä! Niistä ei kirjoiteta ja huudeta varoituksia länsimaiselle kulttuurille, — noista tuhansista onnettomista perheistä, jotka kodeistaan raastettuina ja kuin sieluttomat elukat vaunuihin ahdettuina ajetaan Siperiaan tai Turkestaniin kurjasti menehtymään! Se meitä enemmän vavahduttaa, kahden rauhallisen ja uutteran kansanheimon kylmäverinen ja suunnitelmallinen tuho, tuhansien äitien verikyyneleet ja tuskaiset rukoukset lastensa kylmenevien ruumiitten ääressä, kuin teidän suuri hälynne seitsemänkymmenen ammutun kapinoitsijan ympärillä! Ja se meitä vavahduttaa, kun tuhannet rehdit suomalaiset työmiehet, jotka hyvässä uskossa *siihen* propagandaan, jota täälläkin on harjoitettu neuvostoparatiisin autuudesta, ovat jättäneet Isänmaansa vain joutuakseen työorjuuteen, josta vain armollinen kuolema heidät kerran vapauttaa. *Näistä* asioista sopisi teidän rauhanystävien koko kulttuurimaailmalle ääneen huutaa, — teidän, jotka olette nyt »nousseet puolustamaan niitä yleviä periaatteita: oikeutta, totuutta ja luottamusta, joita ilman rauhallinen yhteiselämä kansojen kesken ei milloinkaan ole oleva mahdollinen». Siinä olisi teillä tehtävä kansainliitossa, jossa te näette länsimaisen kulttuurin tuen ja turvan, ja jonka presidenttinä istuu — Neuvostoliiton ulkoasiainkomissaari! Mutta sitä vetoomusta me saanemme teiltä turhaan odottaa.

Helsingissä, elok. 16 p. 1935.

ARNE SOMERSALO.
Everstiluutnantti, kansanedustaja.

Horst Wesselit Hakkapeliittain vieraina.

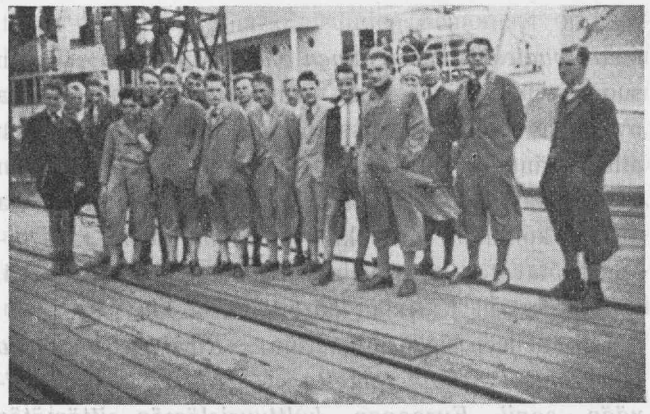

Turun satamassa.

9. 7. toi höyrylaiva Saksasta 18 »kolmannen valtakunnan villiintynyttä kasvattia» Helsingin satamaan. — Pääkaupungin sinimustat olivat järjestäneet veljesillan ja vastaanottotilaisuuden »Mustaan Karhuun». — Kaksi päivää viipyivät vieraat Helsingissä ihastellen sen kauneutta. — Liikuttava oli näky, kun nuo vieraan maan nuoret kohotetuin käsin hiljentyivät sankaripaaden ääreen . . .

11. 7. illalla saapuivat nuoret »tarkastuskäynnille» Viipuriin paikkakunnan sinimustien ottaessa heidät lämpimin kädenpuristuksin asemalla vastaan. — Kauan kaikui sinä iltana »Pommisuojan» avonaisista ikkunoista ulos kaupungille vuoroin saksalaisten, vuoroin suomalaisten taistelulaulujen iskevät sävelet ilmaisten, että vieraat olivat löytäneet sen, jota tulivat hakemaankin, nim. veljeyden hengen. — Seuraavana päivänä retkeiltiin kaupungissa ja sen ympäristössä, nim. Saimaan kanavalla. — Kohteliaina miehinä vieraat tilasivat kaikki kaupungin ajurit ja tarjosivat viipurilaisille sinimustille ajurikyytiä vastapalveluksena. Tunnin verran ajelimme me sitten kansan suureksi kummastukseksi hanhenmarssia pitkin Viipurimme katuja. — Todellinen propagandamarssi! —

13. 7. jätti Hitler-Jugend-ryhmä jäähyväiset nuorille viipurilaisille ystävilleen päämaalinaan Valamo. — Sää kaunis, mieliala reipas. — 14. 7. vietimme Valamon kauniilla saarella sen muistorikkaihin nähtävyyksiin tutustuen. — Suomalainen ei kuitenkaan vieraitaan mielellään kauan siellä pidä, sillä Valamo, niin kaunis kuin se onkin, sen elämä kuitenkin on meille vieraan sivistyksen luomus, jossa ei mitään suomalaista ole näytettävänä. Haluaisi mieluummin johtaa vieraat sinne, missä suomalaisen luonnon, valtasuonet voimakkaimpina sykkivät, missä elää suomalainen kansa. —

15. 7. junassa Vuonislahteen ja sieltä Kolille ylitse sinivetisen Pielisen. Seuraava päivä vietettiin sitten kokonaisuudessaan Kolilla, retkeillen, uiden, kalastaen ja varsinkin — syöden.

Yö Kolilla. Saksalaiset vieraat seisovat vuoren korkeimmalla kohdalla. Pielinen lepää usvien alla monine saarineen, vaaraisine rantoineen. — Aurinko on painunut länteen, mutta pian alkaa idässä punertaa. Sädekimppu toisensa jälkeen kimpoaa taivaalle, ja kohta auringon ensimmäinen kiekko ilmestyy Pielisen takaa. Silloin lausuu eräs vieraista hiljaa: »Suomen aurinko nousee!» — Muuta ei voinut vastata kuin: »Ei, ystäväni. Se ei ole oikea Suomen aurinko, ei se, mikä sydämiä lämmittää, saa ne palamaan. Suomen todellisen auringon nousua saamme vielä ehkä kauan odottaa.» —

Joensuun sinimustat ovat järjestäneet hyvän vastaanoton. Pikaisesti on solmittu tuttavuuksia, katseltu kaupungin somia sahalaitoksia, kuunneltu urkujen säveleitä kirkossa. — Nyt tekee laiva lähtöään. Puolisen tuntia kilpalaulantaa vieraitten ja suomalaisten välillä, lämpimät jäähyväiset ja järvimatka Joensuusta Savonlinnaan on alkanut.

Vieraitten mielestä Savonlinna on »wunderschön», mutta N.N.K.Y:n ruokapöytä suorastaan »fobelhoft». Ja olo Savonlinnassa muutenkin matkan miellyttävimpiä. Linna on nähty, kaupunkiin tutustuttu ja levätty paljon. Illalla moottoriretki saaristoon, siellä palavasti sm-henkisen isäntäväen luona saunassa, uimassa ja kahvilla. —

Suomalainen ja suomalaisten paperikauppa

Oy. KESKUS-PAPERIKAUPPA

KONTTORI- KIRJOITUS- KOULU-TARPEITA
PAPERIA - PAPERITAVAROITA

HELSINKI - ALEKSANTERINKATU 44
K. O. P:N PÄÄKONTTORISTA 20 ASKELTA „SEPILLE" PÄIN

KESKUS-PAPERIKAUPPA ON PÄÄKAUPUNGIN VANHIMPIA, SUURIMPIA JA PARHAITEN VARUSTETTUJA ERIKOISLIIKKEITÄ

Kyy, jonka kidassa on länsimaisen kulttuurin kultahammas.

»Tulenkantajien» liukas joukkio raastaa matalamielisen oppinsa riivinraudalla Suomen kansan sielusta kaiken sen pyhän ja puhtaan pois, mikä sinne vielä vuosikymmeniä kestäneen rienauksen jälkeen on tärveltymättömäksi jäänyt. Se nähtiin siinäkin »kansalaiskokouksessa», jonka marxilaiset ylioppilaat olivat järjestäneet äskettäin Helsingin Ty:n graniittilinnaan. »Soihdunkantajina» esiintyvät eräät, retoriselta taidoltaan tosin aivan ala-arvoiset, Jumalanpilkasta sakkoihin tuomitut narrit, joitten tarkoituksena oli lietsoa uskonnonvastaista henkeä työkansan keskuuteen ja ennen kaikkea saada omille kulmilleen marttyyrin sädekehä julistamalla, miten julkeaa vääryyttä heille on tehty tänä »noitavainojen ja inkvisition aikakautena».

He huusivat siellä: *»Papit ja uskonto lahotkoot rauhassa!»* — Onko »Tulenkantajien» saarnaama ihannevaltio jo niin lähellä, että he kevyin tunnoin voivat polkea maahan sen, joka sadoille ja taas sadoille sukupolville on ollut ainoana elämän ohjeena, ainoana lohtuna kärsimysten teillä. — Heille *»isänmaan puolesta taisteleminen on murhaamista»*. — On suoranainen rikos niitä sankareita kohtaan, jotka nyt lepäävät tuolla Missen soilla tai sankaripaasien alla Isänmaamme kirkkotarhoissa, kun sanotaan heidän käyneen *murhien teillä*, on rikos niitä nuoria urhoja kohtaan, jotka kiitosvirsi huulillaan tahi rukousta tavaten ovat vaipuneet kuolemaan Eestissä Inkerissä tahi Karjalan äärettömissä korvissa.

Ja edelleen siellä julistettiin: *»Kirkko ei ole oikea elin kontrolloimaan taidetta.» — Ehkä siihen tehtävään sopii Euroopan kulttuurielämän eittämätön diktaattorisielu* Erkki Vala! — Silloin saisi Suomen kansa varmaan mielensä mukaan käydä *»vihreillä laitumilla»* ja tehdä *»Helsinkiä punaiseksi».!*

»Jos jonkun kansalaisen asunnossa on luteita tai muita syöpäläisiä, niin hän tietysti hävittää ne sukupuuttoon. — Samoin on pappien ja uskonnon laita.» — Lukijani, näin puhutaan Suomessa, jossa uskonnon ivaaminen pitäisi olla lailla kielletty. — Mitähän tästä sanoo herra oikeusministeri? Niitä luteita ja syöpäläisiä on kyllä, mutta niitä eivät ole uskonto,

---

Täältä moottoreilla Kaupinsaareen, jossa iloinen leirielämä kestää yli puoliyön. Syödään Savonlinnan sm-tyttöjen nokiliemeen keitetty erinomainen rantakala. —

Punkaharjulla ei elämä muodostunut pitkäveteiseksi. Päivän ohjelma mahdollisimman vapaa. Uinti, soutu, retkeily, käynti maalaistaloissa ja erinomainen ruokahalu pitivät mielet reippaina.

»— Tampere. — 20 min. — Ravintola-asema —» Sitä ei kuitenkaan tarvinnut käyttää, sillä paikkakunnan sinimustat johdattivat meidät suoraapäätä »höyryävien lihapatojen» ääreen. Siis: vastaanottotilaisuus »Mustassa Karhussa», myöhemmin kiertomatka kaupungille, — virkistävää lepoa. — Illalla autoilla Vehoniemeen tohtori Aulamon huvilalle, jossa jälleen saunaan. Kauniilla huvilakunnaalla vietettiin vielä veljesilta puheineen ja lauluineen, lopuksi juhlallinen lipunlasku.

24. 7. aamulla astui suomen tasavallan herttaisen mielyttävästi pölyävistä rautatievaunuista Turun asemasillalle 18 nokista, pölyistä ja parroittunutta natsipoikaa ynnä pikimusta suomalainen opas. — Sinimustat ottavat vastaan laulaen. — Turussa viivyimme neljä päivää. Retken kauniimpiin muistoihin kuuluu veljesilta. Hauska oli myös laivamatka Naantaliin, sekä moottoriretki saaristosaunaan. — Illalla aina joimme sinimustain kanssa kahvia sm-kerholla.

27. 7. Lähdön hetki on lyönyt. Kyyneltynein silmin puristavat veljinä veljien ja sisarten käsiä. Laulu ei oikein tahdo luistaa, salaa kuivataan silmäkulmia. — Mutta niitä kyyneleitä ei olisi tarvinnut salata, sillä ne olivat veljeyden kyyneleitä. — Laiva irtaantuu laiturista, loittonee loittonemistaan. Verkkaisina, kohotetuin käsin seisovat sinimustat rannalla. Kohta on laiva kadonnut Turun saariston sokkeloihin. Vieraista on jäljellä vain muistot, — vierailusta, jotka vievät maailmalle mukanaan viestiä: Suomen sinimusta uskoo, taistelee ja voittaa!

Pikimusta.

Veljeilyä Naantalissa.

ei kirkko, *vaan nuo Antikristuksen kirkkokuntaan kuuluvat paheellisuuden papit, jotka tuolla Siltasaaressa ja muualla tunnottomina julistavat,* että Suomen kansalla ei ole muuta uskontoa, ei muuta Vapahtajaa oleva kuin marxilaisuuden demoniset opit. — Näin julistavat ne, joille *»Kristus on vain antiikin suuri luokkataistelija»: »Vapaa ja terve ihminen ei tarvitse Jumalaa. — Jumala ei ole luonut ihmistä, vaan ihminen on luonut Jumalan!»* Lukijani! Eikö ole niin, että ihminen ilman uskontoa ei ole vapaa, sillä hän on aineellisuuden orja, eikö ole niin, että ihminen ilman Jumalaa, ilman rakastavaa Kristusta, ilman pyhiä arvoja, ei ole terve ihminen, sillä hän on synnistä sairas.

Lukijani! Tämä kirjoitus ei tahdo olla minkään synnittömän miehen tuote, mutta se ei ole myöskään mitään tekopyhää julistusta; se tahtoo olla vain nuoren sielun hätähuutoa toisille nuorille, puutteellisen ja heikon sinimustan huutoa veljille ja sisarille, koko Suomen kansalle. Siksi meille tuli tässäkin juhlassa niin suuri hätä, siksi kun me näimme, mitkä voimat nuorisoamme vielä kuljettavat. Sillä *»tulenkantajat» ovat kuin kyykäärmeitä, joiden kitaan on pantu länsimaisen kulttuurin kullattu hammas.*

Mutta sm-veljet! Meidän ei pidä vihata niitä, jotka eivät vielä ole Isänmaan viestiä saaneet, jotka kulkevat vielä rinnassaan väärää tulta kantaen, vääriä profeettoja kuullen. Vain sääliä me heitä voimme, sääliä ja taistella heidän puolestaan. — Se kansajoukko, ne isät ja äidit, ne pojat ja tyttäret, jotka siellä sinäkin iltana ihastuksesta ulvoivat, ne eivät käsittäneet kenelle ne suosiotaan osoittivat. He luulivat työkansan oppia kuulevansa, mutta he eivät huomanneet, kuinka he huusivat hurraata itse Antikristuksen papeille.

Siellä oli tunnussanana: »Irti kirkosta!»

Mutta voiko niin tapahtua? Voivatko nuo harmaapäät vanhukset pilkka ja kirous huulillaan vaipua viimeiseen uneen, voivatko työläisäidit ilman papin lohduttavaa sanaa sulkea rakkaan tyttärensä tahi poikansa silmät silloin, kun hänen kuolinhetkensä on lyönyt, voivatko työläisisät kantaa lastensa ruumiit jonnekin luokkahaudalle »kansainvälistä» virren sijasta laulaen?

Ja, lukijani, onko ollut niin, että turhaan on isäinne veri Breitenfeldin ja Lützenin kenttiä kastelleet? Turhiako ovat olleet ne rukoukset, joita menneet sukupolvet ovat meidän puolestamme, — sinunkin puolestasi, tulenkantaja, polttavin huulin tavailleet? Ja turhaanko ovat jääkärit Missen soilla rämpineet, turhaanko vapaussoturi satojen paasien pintaan on piirtänyt miekkansa kärjellä sanat: Uskonto, Isänmaa, koti?

Sm-veli.

Sinä tarvitset *puhtaampia valoja,* kuin mitä »tulenkantajat» voivat sinulle tarjota. Sillä sinä olet erämaan kulkija. Laajana aukenee sinun eteesi aavikon valtaisa meri, tie on kaita ja kivinen, maailman tuulet puhaltavat polttavaa hiekkaa sinun kasvoillesi, sinun on jano, kulkusi kärsivän kulkua. Ja siellä aavikon laidoilla on niin kauniita ja vilpoisia lähteitä. Siellä on vapaamielisyyden lähteitä, joista juojalle luvataan paljon iloja, paljon riemuja. Sinimusta älä mene sinne, sillä ne ovat tyhjiä kaivoja, niistä on jo *liian moni* käynyt juomassa. Ja sitten on siellä niitä kaivoja, joitten vartijoina ovat nuo »tulenkantajat». — Mutta älä sinnekään mene, sillä sieltä juovat vain turmeltuneet sielut. Vaan mene sen kaivon luo, jossa pulppuaa kirkas ja puhdas elämän vesi, sen lähteen äärelle, josta menneet sukupolvet ovat voimansa ammentaneet. Ja jos ne muiden kaivojen vartijat kateellisina astuvat sinun tiellesi, jos ne lyövät sinua, niin mene *sittenkin.* Ja kun polku on loppuun käyty, kun tie on löydetty, silloin on sinun ohjattava yhä useampi ja useampi veli ja sisar tuonne puhtauden lähteelle.

Ja jos sinä kesken tointa kaadut, niin tiedä, että tekosi ovat pystyttäneet voittojen patsasta ja sinun veresikin on huutava: *Tässä maassa ei saa pilkata Jumalaa eikä Isänmaata.*

Viljo Lius.

SALUS
SAIRAALA
kauniissa
Kaivopuistossa
Vaihde **20 747 — 20 748.**
Kirurgi-, sisätauti- ja synnytysosasto.
Lääkäri potilaan valinnan mukaan.
Hinta 50—110 markkaa.

SM-järjestön ainutlaatuisuus.

Olen viime aikoina joutunut keskustelemaan SM-järjestöstä muutamien hartaitten kristityiden ja kristillistä nuorisotyötä tehneiden henkilöitten kanssa. Useat ovat silloin esittäneet seuraavan ajatuksen: Sielujen pelastaminen on tärkein asia maanpäällä. Siihen verrattuna on kaikki maallinen, isänmaallinenkin herätystyö niinsanoakseni sekundääristä, toisenluokan työtä. Niinollen myös sellainen kristitty, joka omistaa aikaansa siihen, joutuu samalla ottamaan aikaa ja voimia kaikkein tärkeimmästä, s.o. suorastaan uskonnollisesta työstä ja siten »ensiluokan» asia saa väistyä »toisenluokan» asian tieltä. Tavallisesti edellämainittuun liittyy vielä syytös siitä, että näin menettelevillä on sydämessäänkin Isänmaa ensimmäisellä ja Jumalan valtakunnan asia toisella sijalla.

Ensiksikin on huomautettava, että monet ovat siinä onnellisessa asemassa, että heiltä riittää aikaa ja voimia ottaa voimakkaasti osaa sekä yksinomaan uskonnollista laatua olevaan että isänmaalliseen työhön. Mutta on myönnettävä, että hyvin monilla menee jopa koko n.s. vapaa-aikansa esim. SM-työhön.

Onko tämä mitenkään puolustettavissa?

Ensiksikin on meidän heti sanottava, että jokaiselle oikealle kristitylle on sielujen pelastaminen ja Jumalan valtakunnan leviäminen tärkein asia maan päällä. Niin täytyy olla. Se *on* maailman tärkeintä työtä.

Mutta silti jokainen todellinen kristitty kantaa murhetta, tahtoisin sanoa *aktiivista* murhetta myös lähimmäistensä ja Isänmaansa ajallisesta kohtalosta. Se on Jeesuksen tahto. Ja joku voi saada kutsumuksen omistautua niille kokonaan.

On aivan liian paljon unohtaa, että Jeesuksen työ täällä maanpäällä oli kahtalaista. Se koski tietysti ennenkaikkea sielujen pelastamisen asiaa. Mutta on suurenmoista ja samalla opettavaista huomata, miten tavattoman paljon aikaa Jeesus käytti suoranaiseen inhimillisen hädän ja kärsimyksen lieventämiseen, käyttäen jumalallista voimaansa jopa kuulijoittensa nälänkin tyydyttämiseen. Eikä pidä luulla, että tämä Jeesuksen apu, joka kohdistui ihmisten *ajallisiin* kärsimyksiin, olisi ollut *pelkästään* sielunhoidon välikappale. Kyllä Raamattu antaa meille elävän kuvan siitä, että Hän käsitti kutsumuksekseen myös kärsiväin ihmisten auttamisen sinänsä. Kärsivä ihmiskunta herätti hänessä armahtavaa sääliä, ja samankaltaista lähimmäisrakkautta on hän tahtonut opetuslapsiinsakin istuttaa.

Kersti Bergrothin toimittaman »Päiväkirjan» neljännessä numerossa on artikkeli, jonka kirjoittaja sanoo m.m.: »Yleensä on nykykristillisyys jäänyt yksityiseksi hartaudenharjoitukseksi. Se ei pyri olemaan »hapatus», joka uudistaisi kulttuurimme. Kristus sanoi: Te olette maan suola! Tottakai siis myös henkisen elämän suola!»

Tässä on epäilemättä paljon perää. Hurskaus on tosiaan ollut sangen suuressa määrin »itsetarkoitusta» ja kristityt ovat unohtaneet, että heidän uskostaan pitäisi koitua sekä ajallista että ijankaikkista siunausta heidän koko ympäristölleen.

SM-järjestön tehtävänä on tehdä isänmaallista herätystyötä Suomen nuorison keskuudessa. Mutta samalla se tahtoo kasvattaa oikean mielen täyttämiä, kykeneviä persoonallisuuksia Isänmaan asioita hoitamaan, sen kaikilla työsaroilla. Tätä työtä järjestö tekee kristillisen maailmankatsomuksen pohjalla, koska kristillinen kasvatus on ainoa, joka voi pysyvästi uudistaa ihmisen sielun ja mielen.

Niinollen SM-järjestön ihanteena on kasvattaa *kristillisiä* persoonallisuuksia uhrautuvaan työhön Isänmaan suuren tulevaisuuden hyväksi. Siinä tahdotaan antaa kristillisen kasvatuksen tulokset ei vain lähimmäisrakkauden, vaan koko yhteiskunnan, valtion ja Isänmaan palvelemiseen — ja pelastamiseen. Siinä suhteessa SM-järjestö on *ainutlaatuinen* — tietääkseni koko maailmassa.

Mutta tähän suureen tehtäväänsä sinimustat pystyvät vain, jos he itse todella kelpaavat »maan suolaksi». Jos ei niin ole, eivät he lainkaan pysty tervehdyttämään poliittista elämäämme eivätkä auttamaan kansaansa toisenlaiselle elämäntasolle, — ei rajan tällä eikä tuolla puolen.

Siksipä sinimustilla on aina syytä itsetutkisteluun. Jokaisen sinimustan on muistettava, että vaikka hän kuuluu SM-järjestöön ja taistelee kristillisten elämänarvojen puolesta, ei hän sillä ole oikeutettu pitämään itseänsä kristittynä. Eikä sivullisten tarvitse kuvitella SM-järjestössä oltavan niin sokeita, että jokaista sinimustaa siellä luullaan heränneeksi uskovaiseksi. Onhan olemassa lukemattomia yksityisiä koteja, joissa pyritään antamaan lapsille kristillinen kasvatus, eikä kumminkaan aina onnistuta. Mutta vaikkei lapsista

tulekaan persoonallisia kristityitä, ovat kodista saadut vaikutteet heille monasti suurena tukena ja velvoittavana voimana elämässä ja tulevat heidän kauttaan siunaukseksi usein koko yhteiskunnalle. Niinpä täytyykin jokaisen sinimustan, sellaisenkin, joka ei vielä ole päässyt persoonalliseen uskoon, muistaa, että on olemassa pyhiä, jumalallisia lakeja, joitten rikkomisesta voi seurata koko kansan tuho. Suola ei saa käydä mauttomaksi!

Siksipä nähdäkseni ei ole oikein, jos uskovaiset vanhemmat estävät lapsiltaan pääsyn SM-järjestöön *pelkästään* sillä perusteella, että SM-järjestö on heille tarpeeton, koskapa he, nuo lapset, ovat jo joko kotonaan tai jossain kristillisessä yhdistyksessä päässeet kosketukseen elämämme kaikkein tärkeimmän kanssa.

Päinvastoin! SM-järjestö voi olla sellaisille nuorille *itselleen* tarpeellinen syystä, josta jo edellä on puhuttu. Jos heidän herätyksensä on ollut oikea, ovat he saaneet myös palvelemisen ja isänmaanrakkauden armolahjan, jonka voivat panna ainutlaatuisella tavalla käytäntöön SM-järjestössä.

Toiseksi: SM-järjestö tarvitsee juuri sellaisia nuoria! Se tarvitsee heitä voidakseen olla »suolana». Se tarvitsee heitä apuna SM-järjestön kasvatustyössä auttamassa toisiakin SM-nuoria persoonalliseen kristilliseen vakaumukseen. Se ei tarvitse näitä nuoria kumminkaan itsensä, vaan *Isänmaan* tähden.

Kolmanneksi: SM-järjestössä on kysymys sielujen pelastamisesta sen vuoksi, että se haluaa hävittää jumalattomuutta saarnaavan marxilaisuuden. Tästä tuli vakuutetuksi jokainen, joka hiljattain sai Helsingin työväentalossa, Akat. sosialistiseuran järjestämässä tilaisuudessa kuulla, että marxilaisuus ei pidä uskontoa yksityisasiana, vaan taistelee sitä vastaan.

Neljänneksi: SM-järjestön suurena päämääränä on Karjalan ja Inkerin auttaminen. Kun tiedämme, minkälaista siellä nyt on, niin pitäisi käsittää, että kysymys on tosiaan sielujen pelastamisesta ja taistelusta pahuuden ja jumalattomuuden henkeä vastaan.

On monia kristityitä, jotka eivät lainkaan käsitä marxilaisuutta uskonnon viholliseksi, onpa sellaisiakin, jotka äänestävät marxilaista puoluetta. Tarvitaan tosiaankin myös isänmaallista tai sanoisinko valtiollista herätystä sen lisäksi silmiä avaamaan, — ja ehkäpä myös jokunen Tannerin puhe! Eikä myöskään kärsivien heimolaistemme asiassa kristikansamme läheskään aina ymmärrä velvollisuuttaan myös *tehdä* jotain.

Muistuu mieleen sanat, jotka tohtori Oravala romaanissaan »Elämän virsi» antaa rehtori Rosendalin sanoa Wilhelmi Malmivaaralle: »Heränneen kansan tulisi olla oikeastaan aikansa edellä. Sen tulee olla valistunutta kansaa maallisissa asioissa niinkuin hengellisissäkin. Ajattele, millaisena suolana se voi olla kansamme elämässä, kun se syvän sisällisen elämänsä lisäksi pääsee osalliseksi ajan parhaimmasta valistuksesta!»

Lopuksi sana niille, jotka sanovat, että tässä Jumala ja Isänmaa vaihtavat arvosijaa.

Ajatelkaa nyt esim. jotakin laupeudensisarta, diakonissaa, joka näyttää uhraavan koko elämänsä köyhien ja sairaitten auttamiseksi. Millaista olisi, jos häntä syytettäisiin siitä, että hänelle siis ihmisten ruumis on tärkeämpi kuin sielu ja yhteiskunnallinen hätä enemmän sydämellä kuin hengellinen? Hänhän juuri Jumalan kutsumuksen perusteella on erikoistunut siihen laupeudentyöhön, jota Jeesuskin teki.

SM-järjestö on hiukan samaa toisenlaisessa mittakaavassa: koko Suomen heimon auttamista! Tähänkin tehtävään voi saada Jumalan kutsumuksen. Kuinka nurinkurista onkaan siis syyttää SM-järjestölle aikaansa uhraavia nuoria siitä, että heillä on Isänmaa ensimmäisellä ja Jumala toisella sijalla, jos he juuri Jumalan käskystä tekevät työtä tällä työsaralla. Joku voi saada tehtäväkseen antautua siihen kokonaan.

On muistettava, että millä työsaralla olemmekin, ei sovi meidän eikä muiden ruveta arvioimaan, minkä arvoista tai asteista on se työ, jota teemme. Kutsumistietoisuus antaa varmuuden siitä, että työ on tärkeä.

On suurta ajatella, että Jumala niin paljon huolehtii Suomen kansasta, sen ajallisesta hyvinvoinnista, sen itsenäisyydestä, sen yhteyttämisestä, että hän kutsuu ja velvoittaa nuoria omistamaan elämänsä jopa kokonaankin näille asioille. Siihen työhön Hän on SM-järjestönkin herättänyt ja kutsunut.

Anna-Liisa Heikinheimo.

AIKAMME ILMIÖITÄ

Nyt me pyydämme saada esittää arv. lukijakunnallemme oikean ihme-elävän, jota ministerit käyvät katsomassa ja teollisuusruhtinaat loistolokaaleissaan ruokkivat, maailman »kolmannen mahdin», jonka edessä poliitikot vapajavat, SUUREN ME'n, hra kansainvälisen SANOMALEHTIMIEHEN, kolmen tietotoimiston tirehtöörin ja viidensadan keltaisen lehden edustajan!

HÄN tulee tavallisesti jostakin pääkaupungista, josta hän viimeksi on sähkötellyt neljään ilmansuuntaan ympäri maapallon hra ulkoministerin haastattelun suurvaltojen kansainliittopolitiikasta ja naapurivaltojen suhtautumisesta itäsopimukseen, lisättynä nerokkailla huomautuksilla asianomaisen valtakunnan lähimmistä aikeista. Hra ulkoministeri on ollut hänelle kuin avattu kirja, sillä sanottu ME hallitsee kahdeksaa kieltä, parleeraten Parisissa franskaksi ja Botokudiassa quetzcoatlprutzpläiskiksi, voiden hänelle kuiskata, että »viime viikolla, luottamuksellisessa keskustelussa Lloyd George'n kanssa —», tai että »näin meidän kesken sanottuna on Laval minulle luvannut — —»

HÄN on 30-vuotias ja on kirjoittanut 60 kirjaa maailmanpolitiikasta.

Ja nyt on HÄN saapunut Suomeen kahdeksi viikoksi, *kahdeksi viikoksi*, kuulkaa, eikä vain 5 päiväksi niinkuin se onneton Knickerbocker, joka myöskin kirjoitti kirjan ja on suuri humpuuki. Sillä kukapa nyt voisi viidessä päivässä syventyä ventovieraan maan oloihin, eihän toki, se on naurettavaa, mutta kahdessa viikossa! Kolmannen hänen, sitäpaitsi, täytyy valitettavasti viettää jo Abessiniassa.

Jah, mutta niinpä siitä sitten tuleekin todellinen kirja, oikea syväluotaus Suomen diplomaattisista, valtiollisista, taloudellisista ja yhteiskunnallisista probleemoista ottamalla huomioon haastateltujen tehtaantyttöjen — mikä haastattelu suoritettiin kansainvälisellä potzpuffkvatschkielellä — psykologian, ruistullin korkeuden ja fascistiset virtaukset lottien hakaristimerkeissä.

Vaan asiaan mennäksemme soitti meille eräs IKL:n johtajista ja kertoi HÄNEN haluavan luokseen jonkun ikoöällän. Ja meille sanottiin, että mene sinä, Antti, kun niitä ulkomaalaisia muutenkin kuljettelet!

Ja me tietysti menimme.

Olimme jo lukeneet kaksi sanotun SUURUUDEN haastattelua emänoskesta ja yhden Ruotsin prässistä. Edelliselle hän oli ollut täysvillainen demo ja jälkimmäiselle lipilaari. Ja oli, kuulemma, neuvonut sille europalaisen demokratian piskuiselle saarelle, joka Suomen rinnalla on *viimeinen* parlamentarismin vielä säilyttäneistä sodanjälkeisistä valtioista, maan nyttemmin suurimman puolueen lakkauttamista ennen äskeisiä, näin surullisesti päättyneitä vaaleja. Mutta kun korkeat viranomaiset eivät HÄNTÄ totelleet, oli se HÄNEN mielestään loistava todistus heidän väärentämättömästä kansanvaltaisuudestaan.

Mikä se oli HÄNESTÄ itsestään, sen tämä lipilarismin soihtu valitettavasti unohti sanoa — —

Antti siis meni, mutta vanhana koiranleukana hän pisti taskuunsa pienen punakantisen kirjan — —

HÄNEN hotellihuoneessaan olivat kaikki paikat täynnä sanomalehtiä ja virallisen näköisiä nidoksia. Pyöreällä pöydällä oli noin niinkuin sattumalta eräästä ulkoministeriöstä saapunut, sen leimalla varustettu kirje ja toinen, menevä, erään valtion päämiehelle osoitettu — — Aivan sattumalta, tietenkin, hmhm — —

Me esitimme itsemme, jolloin ohimennen saimme kuulla, että HÄNkin oli upseeri. Noin sivutoimessa tietenkin — —

Silloin me täräytimme, että olemmepa vielä arkkipiispan sisarenpoikakin, jolloin HÄN jäi hetkeksi haukkomaan ilmaa, selittäen sitten isänsä sangen vaikutusvaltaiseksi henkilöksi. HÄN oli, HÄN vakuutti, sivistyneestä kodista ja oli saanut huolellisen kasvatuksen.

Vahinko, sanoimme me, todella vahinko, sillä nykyajan demokraattiselle valtiomiehelle se on suuri miinus! Parempi on olla jätkän poika ja ent. rosvo. Sillä voi nousta huimaaviin korkeuksiin. Vaikka kansainväliseksi presidentiksi! Meidän karriääriämme haittaa vielä tänäänkin se, me lausuimme, että ennen maailmandemokratian voittoa olemme syöneet yhdessä ruhtinaiden kanssa ja esitelleet sotatilannekarttoja Hindenburgille ja Ludendorffille. Ja nähneet H. M. Saksan keisarin!

HÄN oli järkytetty.

Ensin me keskustelimme puolen tuntia MEIDÄN mustasta paidastamme, joka vaskismin symbooli syvästi loukkasi HÄNTÄ ja todisti meidän haluamme demonstratiivisesti halveksua HÄNEN kulttuuriliperaalista maailmanvakaumustaan.

ME valitimme, ettei täkäläinen lipilarismi salli meidän lisätä tuohon pikimustaan olemukseemme vähän iloista sinistä väriä. Se näet veisi meidät *vapaamielisyyden* uhmaajana — vankilaan!

Varmuuden välttämiseksi selitti HÄN voivansa hyväksyä fascismissa vielä yhtä ja toista, vaikka se jo on vienytkin Italian kansan perikatoon. Mutta *kansallissosialismi!* Auta armias! Ajatelkaa toki (Te arkkipiispan sisarenpoika!) sitä hirveätä *kristittyjen vainoa!* Erehdysten poistamiseksi HÄN huomautti olevansa englantilaisen isän ja unkarilaisen äidin poika. Mihin me, tosin vain itseksemme, lisäsimme: ja Saksasta karkoitettu Vorwärtsin toimittaja, Tshekkoslovakian kansalainen ynnä puhdasverinen — *juutalainen!* Ja nykyiseltä ammatilta »kansainvälinen» kirjuri — — —

Seuraavan puolen tuntia me kuuntelimme HÄNEN valituksiaan ruotsalaisten ja juutalaisten hirveästä sor-

rosta armaassa isänmaassamme, tyhmyydestämme uhmata KANSAINVÄLISTÄ antinatsistista mielipidettä hakaristillä lottamerkissä, joka kuulemma jo useita lottiakin hävettää, ja sanalla »isänmaallinen» omassa liikkeessämme, joka sana natsien voiton jälkeen Saksassa kuuluu tulleen maailmanvihatuksi. Sen lisäksi meille huomautettiin ulkopolitiikkamme hassunkurisuudesta. Kulttuurisilta oli nopiasti lyötävä Svea-mamman helmaan, josta todella vapaamieliset aatteet elikkä *iteeat* sitten noin vain itsestänsä virtaavat. Karjalan ja Inkerin kysymyksen järjestää HÄN käden käänteessä laittamalla sanotuista maista *kansainliiton mandaattialueita*. HÄN oli, näin meidän kesken, jo luottamuksellisesti neuvotellut asiasta Moskovassa . . .

Hjuu —

Ja sitten antoi HÄN, joka puhuu kuuttatoista kieltä, meille sen neuvon, että nopeasti opettelemme vieraita kieliä. HÄNELLÄ oli ollut vaikeuksia parleerata tehtaantyttöjen kanssa avioliiton probleemasta, eikä se haastateltu metsätyöläinenkään osannut HÄNEN isiensä kieltä.

Lausuimme ihmetyksemme, ettei HÄN näissä kahdessa viikossa ollut oppinut seitsemänneksitoista suomeakin, jotavastoin hepreankielen aakkosetkin metsätyöläiselle — —

Keskeyttäen meidät HÄN löi eteemme ulkoministeriömme erikoisesti HÄNTÄ varten saksaksi toimittaman exposén meidän ulkopolitiikastamme. Jo natsien kieli oli sinänsä skandaali, mutta ajatelkaa, huudahti HÄN, siellä on sellainenkin sana kuin »*nonagressionspakt*»!

Juu, sanoimme me, emme MEkään ole sellaista sanaa itse H. M. Keisarin päämajassakaan länsirintamalla kuulleet — —

Ohimennen saimme tietää, että ainoa PÄÄ meidän diplomaattikunnassamme on muuan vanha tuttu, jonka aikaisemmat murinat arv. lukijamme eräästä pääkaupunginlehdestä vielä muistanee.

Toisen tunnin tenttasimme ME häntä Suomen kansan yhteiskunnallis-taloudellisesta kokoonpanosta ja sosiaalipolitiikastamme, jolloin hänelle tuli kiire panna paperille noin solkenaan luettelemiamme numeroita. Lausuimme syvän halveksumisemme hänen lipilaari-marxilaisten neuvonantajiensa sosiaalisista tiedoista, mihin hän kiiruhti huomauttamaan, ettei hänen persoonaansa suinkaan pidä sekottaa sosialisteihin — —

Sitten pääsimme siihen agressionspaktiin ja yhteisrintamaan, jolloin MEIDÄN suuri hetkemme oli tullut. Hänen pitkään vuodatukseensa natsisminvastaisesta maailmanrintamasta, johon Suomenkin olisi nopeasti liityttävä, me vastaukseksi vedimme taskustamme sen pienen punakantisen ja luimme sieltä:

»Kaikkien toisinajattelevien suunnitelmallinen sukupuuttoon tappaminen, — tämä on muuan bolshevistisen 5-vuotissuunnitelman tärkeimpiä aineksia sosialismin toteuttamiseksi »maailman ensimmäisessä työläisvaltiossa»

Ken ei sitä ymmärrä, ei ymmärrä mitään Venäjän bolshevistisen diktatuurin olemuksesta.

Voiko maailman sosialistisen proletariaatin omatunto koskaan tehdä sovintoa sellaisen järjestelmän kanssa?!»

Hän kysyi suuttuneena kirjan nimeä, jolloin me näytimme sen. Sen nimi oli »Vangittujen asema Venäjällä», ja sen oli laatinut sosialistisen työväeninternaalin virallinen tutkimuskomitea! Ja seisoi siinä vielä paljon muutakin, jota tämä jalo *patkuli* ilmeisesti ei tuntenut.

Annettuamme hänelle vielä neljännestunnin tietoja Inkerin kansan marxilaisesta onnesta Siperiassa ja Turkestanissa, Solovetin »autuaitten saaresta» ja solmuruoskakulttuurin 5-vuotissuunnitelman 100-prosenttisesta toteuttamisesta Karjalan metsätyömailla alkoi hän näyttää samanlaiselta kuin me pikkupoikana viiden tunnin matkan jälkeen isämme avonaisessa purjeveneessä naapurin tyttöjen kanssa. Jolla retkellä oli ollut mukana hyvin paljon simaa — —

Hän näet kävi merkillisen *levottomaksi*.

Huomauttaen lähestyvästä eduskunnan istuntokaudesta, joka jo antaa meille työtä, me pyysimme siis saada jättää hyvästit. Väkinäisesti hymyillen hän selitti, että hänellekin oli tarjottu paikka »demokratian saaren» parlamentissa, hänen isänsä kun on sangen *vaikutusvaltainen henkilö*, mutta sellaiseen roskahommaan hän ei lähde!

Hänen ilmeiseksi kevennyksekseen me jo olimme nousseet tuoliltamme. Mutta nyt me äkkiä taas istuuduimme, jolloin hän kalpeni.

Vai niin, me sanoimme, teillähän on *sievä korruptio* siellä demokratian mallimaassa! Vai *vaikutusvallalla* teillä parlamenttiin mennään! Me IKL:n kansanedustajat olemme saaneet paikkamme KANSALTA, avoimessa ja rehellisessä taistelussa, eikä kulissientakaisessa keinottelussa »vaikutusvaltaisten» poliitikkojen armosta! Ja Te vielä halveksitte työtä parlamentissa! Tehän olette kaunis »kansanvallan» n.s. puolustaja — — —

Ja hänen yhä kalvetessa ja käydessä hetki hetkeltä levottomammaksi me nyt pidimme puolen tunnin esitelmän parlamentarismista ja kansalaisvelvollisuuksista. Ynnä niistä *isänmaallisista* — hän hätkähti — ja *kansallisista* — kuin käärmeen pistämänä — *voimista*, jotka meillä niinkuin ilmeisesti myös »demokratian saaressa» ovat nousseet taisteluun *mätää puoluevaltaa* vastaan, tehdäkseen puhdasta jälkeä lehmäkauppiaista ja muista todellisen KANSANVALLAN vihollisista. Ja että tämän Suomen kansan ikivanha valon symbooli *hakaristi* samoin kuin meidän heränneittemme värit *sininen ja musta* tulevat kestämään vaikka koko maailman patkuli-lipilaari-marxilais-juutalais-venäläistä humpuukia vastaan. Minkä hän, hra kansainvälinen sanomalehtimies ja kolmen firman tirehtööri, voi kirjaansakin kirjoittaa!

Ja ohi yhden tusinan vuoroaan odottavan hyvin käyränokkaisen asiakkaan hissiä kohti astuen ME vielä nostimme hattuamme viidensadan keltaisen lehden kirjeenvaihtajalle, todeten englannin siksi todelliseksi kulttuurikieleksi, mikä käy esille esim. seuraavasta lauseesta:

»*You are a* HUMBUG, *Sir!*»

Ruvetkaa, sinimustat, ellette *mihinkään muuhun* kelpaa, *kansainväliseksi sanomalehtimieheksi!*

Vaan yhden neuvon ME teille annamme:

Jos olette Lloyd Georgen, Baldwinin ja Beckin ynnä Pierpont Morganin paras ystävä, niin

älkää vipatko *taskurahoja — porttieerilta!*

Antti Suomenpoika

K. Kurko:

Itä-Karjalan salomailta itsenäisen Suomen kamaralle.

Oltiin toukokuussa 1918. Suomalaiset vapaaehtoiset, Itä-Karjalaan tunkeutuneet joukot, olivat kärsineet heikon aseistuksensa ja vähäisen lukumääränsä vuoksi vakavan tappion ja olivat pakotettuja vetäytymään Suomen puolelle. Taistelun aikana joutuivat muutamat suomalaiset eroitetuksi joukostaan ja harhailivat nyt suurissa metsissä vihollisen selkäpuolella etsien tilaisuutta kotiin päästäkseen.

Tällä tavoin harhaillessaan olivat vapaaehtoiset Leppänen ja Kuorti joutuneet Tuoppajärven itäpuolella leviävään metsäseutuun. Heidän aikomuksenaan oli taivaltaa etelää kohti, jossa olisi helpompi pujahtaa Suomen puolelle, mutta Leppäsen haavoituttua oli matka keskeytettävä. Poikettaessa eräässeen taloon oli sinne saapunut joukko vihollisia, jolloin luonnollisesti syntyi huima leikki. Leppänen sai kuulan rintansa lävitse, mutta olivatpa ryssätkin ennen kiireistä pakoaan jättäneen neljä kuollutta tantereelle ja mikä parempi, naapuritalosta ryöstämänsä lehmän, joka tappelun aikana oli puskenut nurin erään ryssän ja seisoi nyt surkeasti ammuen keskellä pihamaata. Neuvokkaan ja tappelunhaluisen eläimen omistaja riensi kiitollisena puristamaan suomalaisten sissien kättä, luvaten samalla toimittaa heidät toistaiseksi turvallisempaan paikkaan. Ja lupauksensa oli rehti karjalainen pitänytkin. Vielä samana iltana sissit istuivat kaukana salolla sijaitsevassa ränsistyneessä metsäkämpässä, paistatellen raukeita jäseniään lämpimän tulen loimussa. Heidän auttajansa Yrjö Vesanen valmisti kuumaa teetä, jota hörppiessään Leppänen kertoi tilanteesta Suomessa, ryssien aseistariisumisesta ja voitokkaan valkoisen armeijan urotöistä. Vesanen ja hänen 12-vuotias Niilo-poikansa kuuntelivat tarkkaavaisina ahmien jokaisen sanan ja painoivat ne tarkasti mieleensä.

»Oli aika jolloin minun esivanhempani kävivät sotaretkillä Suomen puolella, mutta se aika on jo ohi. Minulla ei ole kuin yksi toivomus: nähdä kotipaikkakuntani yhdistettynä teidän maahanne ja kuulla suomenkielen kaikuvan Pohjanlahdesta Vienanmereen saakka». Näin puhui jämerä karjalainen talonpoika, lisäten: »Tulen viikon perästä teitä katsomaan ja tuomaan uusia ruokavaroja. Sitten kun Kuortin haava on parantunut ohjaan teidät Suomeen ja liityn samalla itsekin teidän armeijaanne. Näkemiin heimoveljet!»

Hoidellessaan kuumeessa hourivaa toveriaan, muistuivat Leppäsen mieleen usein karjalaisen sanat. Nyt on aika luoda yhtenäinen, eheä ja voimakas Suur-Suomi, ajatteli Leppänen. Oikean asian puolesta taistelemme. Onko naavakuusten koskaan kuultu hyräilevän keisarihymniä tai ryssien vallankumousvirsiä? Ei! Kyllä on Karjalan puilla sama sävel kuin sisaruksilla kotona Suomessa, Kalevalaa ja Maamme-laulua ne humisevat.

Viikko oli kulunut Vesasen vierailusta, ruokavarat salokämpässä olivat lopussa, eikä Leppänen uskantanut lähteä punaisten miehittämiin kyliin. Kyllähän mies yksin olisi selvinnyt, mutta Kuorti makasi vielä heikkona sairaana, eikä häntä olisi voinut jättää ilman hoitoa tiettömään korpeen. Melkein lakkaamatta tähysteli sissi sinne päin, mistä odotteli Vesasen tulevan, mutta turhaan. Hankkiakseen edes vähän ruokaa, valmisti Leppänen kalanpyydyksen, josta saikin pari niljaista madetta. Haavoittunut oli alkanut nopeasti parantua ja pystyi jo vähän kävelemäänkin.

Kymmenen päivän kuluttua Vesasen vierailusta lähti Leppänen varhain aamulla kalalle, kivääri selässä kuten tavallisesti. Tuskin oli hän ehtinyt astella kymmentä askelta, kun huomasi jonkun tulevan kapeata metsäpolkua kämpälle. Hetken perästä tunsi Leppänen tulijan Niilo-pojaksi ja huomasi tämän kantavan raskasta taakkaa.

Nopeasti riensi voimakas sissi poikaa vastaan, otti hänen kantamuksensa ja ohjasi miehenalun lämpimän tulen piiriin. Vastauksena sissien kysymyksiin kertoi poika viime tapahtumista seuraavaa:

»Pari päivää senjälkeen kun olimme käyneet täällä, saapui kotiimme joukko röyhääviä punasotilaita. Heidän tullessaan olin minä riihessä olkia kokoamassa ja sieltä katselin, mitä kotonani tapahtui.

RATSUMIES HARTIKKA.

Kirjoittanut MARTTI SANTAVUORI.

(Jatkoa.)

Jaakko de la Gardie käski Hartikan odottaa eräässä eteishuoneessa, jossa oli herttuan ruotsalaisia asemiehiä. Nämä yrittivät aluksi virittää keskustelua Hartikan kanssa, mutta kun tämä ei osannut ruotsia, ei jutusta tullut mitään. Itse de la Gardie meni viivyttelemättä eteenpäin. Sykkivin sydämin Hartikka odotti saadakseen kuulla, mikä hänen kohtalokseen tulisi.

Meni runsas tunti, ennenkuin eräs herttuan asemies saapui noutamaan Hartikkaa. Hänen täytyi kulkea usean huoneen lävitse, joissa oli paljon väkeä, suuria herroja ja heidän asemiehiään ja palvelijoitaan. Loppujen lopuksi oltiin perillä, ja asemies työnsi Hartikan huoneeseen, jonne maalattujen ikkunoiden kautta pääsi vain hiukan valoa. Tässä puolihämärässä huoneessa istui kirjoituspöydän takana keski-ikäinen mies. Hänen tukkansa oli päälaelta harvennut. Pienet, tiukat silmät katselivat tarkkaavasti tulijaan. Kotkannenä, mahtavat viikset ja ylpeästi eteenpäin työntyvä leuka tekivät miehen kasvot jollakin tavoin kovan ja julman näköisiksi. Hartikka arvasi, että hän seisoi itse peljätyn Kaarleherttuan, kuninkaan sedän edessä. Hän kumarsi syvään. Hänen sydämensä tykytys lakkasi hieman hänen huomatessaan, että de la Gardie seisoi myös huoneessa, vähän syrjempänä.

Herttua alkoi vihdoin puhua. Hänen äänensä oli matala ja kaikuva.

»Herra de la Gardie on kertonut meille sinusta», hän sanoi. »Oikeastaan meillä ei ole mitään sinun puolustukseksesi, sinä joutaisit hyvinkin riippua hirressä, mutta saat kiittää hyvää miekankäyttötaitoasi siitä, että nahkasi nyt pelastuu. Me annamme sinulle tehtävän. Sinä siirryt herra de la Gardien palvelukseen. Hän on vielä nuori mies, ja hänen äitinsä on hänestä syvästi huolissaan. Sinun tehtäväksesi tulee olla kaikkialla hänen mukanaan ja katsoa, ettei

---

Lyönneillä ja uhkauksilla koettivat vainolaiset saada isääni tunnustamaan jotain ja kun se ei auttanut, niin surmasivat he hänet keskelle pihamaata. Lopuksi ryöstivät rosvot talon ja sytyttivät sen palamaan. Minä piileskelin olkikasassa kaksi päivää, jonka jälkeen naapurin isäntä otti minut hoiviinsa. Hautasin eilen isäni ja nyt olen täällä. Seuraan teitä Suomeen oppimaan aseenkäyttöä. Omaisia ei minulla ole, kun äitinikin kuoli jo moniaita vuosia takaperin, niin ettei kukaan itke lähtöäni.»

Liikutettuina puristivat sissit pojan pientä kättä, ja Leppänen vannoi mielessään, että jos hän koskaan Suomeen pääsee, niin tuosta pojasta hän pitää huolen.

Eräänä yönä kesäkuun alkupäivinä asteli repaleisen näköinen, nälkäinen retkikunta Suomen rajan yli Suomussalmen pitäjään. Monien seikkailujen jälkeen oli heimoveljien onnistunut välttää punaisten vartiopaikat ja nyt seisoivat kaikki kolme itsenäisen vapaan Suomen lujalla kamaralla. Vielä kerran katsahtivat he taakseen rannattomien metsien peittämään Itä-Karjalaan ja Niilo-poika kuiskasi itsekseen: »Odota kunnes vartun, silloin kostan kotini hävityksen, isäni surman ja heimoveljieni sorron. Odota Karjala!»

hänelle tapahdu mitään onnettomuuksia. Sinä jätät tänä päivänä palveluksesi herra Antti Laurinpojan luona. Onko asia selvä?»

»Kyllä on, teidän ruhtinaallinen armonne», Hartikka vastasi syvään kumartaen.

Herttuan näin puhuessa Hartikka seurasi katseillaan Jaakko de la Gardieta. Nuoren ylimyksen kasvot olivat synkistyneet ja Hartikka ymmärsi, ettei herttuan puhe miellyttänyt häntä. Eikä ihmekään, sillä de la Gardiesta täytyi tuntua kiusalliselta, kun toinen tavallaan määrättiin hänen holhoojakseen. Hartikka tunsi itsekin nolostuvansa.

»Sinä olet kai ymmärtänyt meidän tarkoituksemme?» herttua kysyi lopettaen puheensa, jossa jokainen sana oli ollut kuin tarkkaan laskettu laukaus. »Herra de la Gardien henki saattaa olla minulle ja valtakunnalle kallisarvoinen, sinun on pidettävä huoli siitä, ettei hän tarpeettomasti antaudu alttiiksi vaaralle ja että jos niin tapahtuu, että hän selviää pois ehjin nahoin.»

Herttuan kysymystä seuranneet sanat tekivät vastaamisen tarpeettomaksi Hartikalle. Hän kumarsi siis vain syvään herttuan lopetettua puheensa. De la Gardie, joka ei laisinkaan salannut nyrpeyttään, lähti liikkeelle ikkunankomerosta, kulki herttuan ohi ja heilautti mahtipontisesti hattuaan kumartaessaan maan isälle. Hartikka arveli, että hänen sopi nyt myös poistua ja kun de la Gardie oli sivuuttanut hänet, hän kumarsi vielä kerran niin kunnioittavasti kuin osasi ja poistui huoneesta tulevan esimiehensä jäljessä.

Siis uusi tehtävä — ja itseltään maan isältä, Hartikka ajatteli mennessään. Eipä hullumpaa. Tämä päivä olisi saattanut päättyä koko lailla toisellakin tavalla! Jos palkkasoturit olisivat saaneet tahtonsa lävitse, koristaisi hän nyt kreivi sen ja sen portinpieltä kahdeksantoistavuotiaalla ruumiillaan. Oli mahdotonta tietää, minkälaiseksi elämä nyt muodostuisi, mutta jokin aavistus sanoi Hartikalle, että hänen ei tarvitsisi katua sitä käännettä, minkä kohtalo oli ottanut.

De la Gardie käveli pitkin askelin eteenpäin monien huoneiden lävitse ja vastasi liioitellun kohteliaasti, samalla kertaa imarreltuna ja äkeissään lukemattomien ihmisten tervehdyksiin. Hartikka harppoi parhaansa mukaan hänen jäljissään. Kun he olivat ehtineet linnan pihaan de la Gardie seisahtui äkkiä ja kääntyi Hartikan puoleen.

»No niin, te kuulitte, mitä ukko sanoi. Pentele kyllähän te ymmärrätte, mitä siitä seuraa, kun iso mies rupeaa kuuntelemaan akkojen puheita. Minä en suvaitse minkäänlaista puuttumista asioihini. Se kai on selvä.»

»Kautta kunniani, teidän jalosukuisuutenne, jos olen milloinkaan edes ajatellut jotakin sellaista. Teidän jalosukuisuutenne on tehnyt minulle tänä lyhyenä aikana, jolloin onni on suonut minulle tilaisuuden nauttia teidän suosiostanne, niin monta hyvää työtä, etten varmaankaan koskaan pysty niitä palkitsemaan. Minä käsitän tehtäväni siten, jos teidän jalosukuisuutenne suvaitsee kuunnella minun vaatimatonta ajatustani, että minulla on kunnia palvella teidän jalosukuisuutenne asemiehenä niissä tehtävissä, jotka minulle määrätään. Jos miekallani on silloin tilaisuus tehdä jotakin hyväksenne, se on tekevä kaiken sen, mitä yhden ratsumiehen miekalta voidaan vaatia.»

De la Gardie silmäili häntä miettien. Hartikan hieman ylpeä mutta samalla kunnioittava asento osoitti, että hän ei suinkaan aikonut ruveta kenenkään paimeneksi.

»Hyvä juttu, minä luulen, että tämä tästä selviää. Mutta lähtekäämme nyt meille, minun täytyy ennättää selostaa teille tehtävänne ennenkuin alan pukeutua tanssiaisia varten. Vielä tässä muistaissani sanon: Pysykää erillänne saksalaisista täällä Tallinnassa olomme ajan. Käytte vain ilmoittautumassa herra Antti Laurinpojalle ja pysyttelette sen jälkeen talossani. Huomenna puhumme lisää.»

Hotellissa Hartikka sai ohjeet uudelta esimieheltään.

Kävellessään sitten omaan huoneeseensa, joka hänelle oli osoitettu eräästä suuren talon sivurakennuksesta, hän tunsi äkkiä raskaan käden laskeutuvan olalleen. Hän käännähti ympäri ihmetellen, kuka hänet voisi täällä tuntea.

»Eikös siinä olekin hänen ylhäisyytensä kreivi Gyllenhjelmin lähetti,» huudahti tuttu ääni Hartikan takaa. Konpraali Simunan leveät, hymyilevät kasvothan ne olivat. Hartikka puristi voimakkaasti suomalaisen kättä, aivan kuin olisi tavannut vanhan rakkaan ystävän.

»Äkkiähän te olette palanneet! Se ei ollutkaan pitkä ratsastus. Jäättekö nyt meidän joukkoomme, vai palaatteko vielä Antti Laurinpojan lipulliseen?»

Hartikka vastasi jäävänsä. — Tässä tarjoutui tilaisuus rakentaa ensimmäinen tuttavuus uudessa ympäristössä. Simuna, joka pari päivää sitten —

eikä siitä tosiaankaan ollut vielä kulunut pitempää aikaa» — oli niin kovakouraisesti kerinyt Hartikan hienon aatelismiehentukan, oli tehnyt hyvän ja luotettavan vaikutuksen. Hartikka kutsui hänet huoneeseensa juttelemaan ja viettämään iltaa. Pääsihän siten parhaiten tutustumaan uusiin oloihin.

XII LUKU.

Etelä-Virossa.

Oli vierähtänyt jo useita kuukausia edellisessä luvussa kerrotuista tapahtumista. Hartikka oli uuden isäntänsä seurassa kierrellyt Vironmaata ristiin rastiin, seuraten ensin herttuan päävoimia Pärnuun, joka vallattiin lokakuussa, sekä kulkien sitten poikki maan, päämääränä vanha Tartto Emajoen rannalla.

Hartikalla oli ollut paljon opittavaa näiden kuukausien aikana. Hän oli nyt de la Gardien alipäällikkönä ja hänen miekkansa oli tehnyt isänmaalle monta arvokasta palvelusta.

Marraskuussa vuonna 1600 tapaamme Hartikan pienellä Karks-nimisellä paikkakunalla Virossa. Hän oli miehineen sijoittunut lähelle de la Gardien haltuunsa ottamaa pappilaa ja vietti iltaa eroamattoman toverinsa, korpraali Simunan seurassa. Ulkona oli kylmä, räntää satoi ja tiet olivat liejuiset. Mutta täällä sisällä talonpoikaistalossa oli lämmintä ja mukavaa. Simunan kasvot punoittivat hänen istuessaan takan loisteessa. Hän oli hyvällä tuulella ja jutteli lakkaamatta seikkailuistaan näissä ja varhaisemmissa taisteluissa, pannen joukkoon lieviä vahvennuksia, joita ei oikein viitsi valeiksi kutsua, koska ne olivat Simunan liian vilkkaan mielikuvituksen tuotteita.

Hartikka hymähteli toverinsa jutuille. Hänen ajatuksensa olivat nyt muualla. Hän muisteli ottoisäänsä Tallinnassa jota ei ollut nähnyt edes sotaretken alkaessa. Niin tarkkaan häntä oli pidetty erillään. De la Gardie oli järjestänyt hänelle muutaman kerran tilaisuuden lähettää kirjeen isälle, ja kerran Hartikka oli saanut vastaukseksi lappusen, jossa lyhyesti vain sanottiin, että kaikki on hyvin. Tämä oli ainoa seikka, joka Hartikkaa nykyisellään huolestutti. Sotaretken vaivat hän kantoi nurkumatta ja olisi ollut valmis miten suuriin ponnistuksiin tahansa hyväntekijänsä hyväksi.

Hartikan mietteet katkaisi takan luota kuuluva valtava naurunremahdus. Simunan ystävät siellä olivat äänessä. Korpraali-parka oli jäänyt pulaan yritettyään syöttää tovereilleen liian paksua valetta ja nyt naurettiin miehissä korpraalin noloudelle.

Mutta kesken naurunremahduksen kantautui ulkoa ääni, joka sai kaikki silmänräpäyksessä hiljenemään. Torvensoittaja puhalsi siellä täysin keuhkoin hälytystä. Saman tien syöksyi huoneeseen ratsumies huutaen:

»Aseisiin, puolalaiset ovat kimpussamme!»

Hartikka oli ainoa, joka tiesi, miten vakava tilanne oli. Heitä oli vain viitisensataa miestä tässä kylässä ja he olivat lisäksi erillään päävoimista. Antti Laurinpojan ratsulipullinen oli lähinnä, mutta silläkin oli parin tunnin matka edessään, ennenkuin se ehtisi perille, jos sen apua tarvittaisiin.

Hartikka heitti lyhyen turkkinsa nopeasti ylleen ja vyötti vyölleen miekan. Miehiä työntyi ulos oven täydeltä.

»Ratsaille!» Hartikka huusi. Tallina käytetyn vajan luona häärivät jo monet miehet palavissaan. Puolalaisista ei näkynyt jälkeäkään, mutta pappilasta päin, minne de la Gardie oli majoittunut, kantautui taistelun humua. Miesten taluttaessa ulos hevosia kohosi puiden yläpuolelle liekki, joka himmeästi valaisi lähimpiä seutuja.

Pappilasta tullut ratsulähetti kohtasi Hartikan.

»Mikä siellä on hätänä?» Hartikka kysyi.

»Puolalaiset ovat hyökänneet kylään. Pappilan luona on täysi taistelu käynnissä. De la Gardie käskee teidän kiirehtiä avukseen. Hän ei voi antaa tarkempaa käskyä menettelystä, mutta toimikaa tilanteen mukaan. Missä on Henrikki Klaunpoika?»

Jatkuu.

Se isänmaallisuus on yksistänsä väärä, joka ei toimita eikä tee mitään. — J. W. Snellman.

KONTTI-KAHVIA ja **LIPPU-KAHVIA**

arjeksi juhliksi

1/4 kilon pakkauksissa vaatii nykyisin Stadionia muistava suomalainen.

KAHVI OSAKEYHTIÖ Kahvin jalostustehdas Helsingissä.

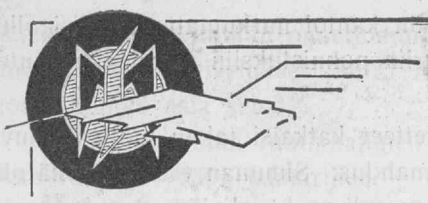

Järjestötoiminta

Keskusjohto, Helsinki, Mikonkatu 15. A. Puh. 20 306. Auki 11—13.

SM HELSINKI.

Paikallisosastomme kesäohjelmaan ovat kuuluneet myöskin hyökkäysretket, joita jo pari suurempaa olemme ehtineet tehdä.

Ensimmäisen retken teimme Karjalohjalle heinäkuun 21 pnä. Se oli kaunis sunnuntai ja matkaa teimme oikein kahdella autolla, yhdellä henkilöautolla ja yhdellä linja-autolla. Ja sen kyllä kuuli, että linja-autossa oli meidän iskukuoromme. Ennen määränpäätä pysähdyimme pari kertaa. Ensimmäisen pysäyksen aikana Lohjan kauppalassa tutustuimme vanhan kirkon maalauksiin. Toinen pysähdys oli Sammatissa Paikkarin torpalla, jossa kuoromme kiihoitti paikallaolevia matkustajia, joita oli paljon, iskevillä lauluillaan. Kolmas pysäys Sammatin hautausmaalla. Kävimme kunnianosoituksella Kalevalan kerääjän, »Paikkarin Eliaksen» haudalla kukkia laskien ja laulaen. Samalla teimme kunniaa eräälle samalla hautausmaalla lepäävälle vapaussankarille. Tämän jälkeen matka jatkui suoraan Karjalohjalle, jossa juhla alkoi klo 19,30. Juhlan ohjelmassa oli säv. Onni Kartteen alkusoitto, sm P. *Salavan* tervehdyssanat, *Koivun* ja *Virtasen* puheet, sekä iskukuoromme lauluesityksiä. Juhlassa oli väkeä aika runsaasti. Innostus juhlan johdosta oli suuri ja niinpä meille, automme sivuuttaessa paikkakuntalaisia, hurrattiin innostuneesti.

Toisen matkan teimme Vihtiin. Päinvastoin kuin Karjalohjan retken aikana satoi nyt koko päivän, aamusta iltaan, kuin saavista kaataen. Ja niinpä ei väkeä tuon sateeen johdosta ollutkaan saapunut juhlaamme erikoisen runsaasti. Juhlan, joka oli Vihdin kunnantalolla, ohjelmasta mainittakoon maisteri Anna-Liisa *Heikinheimon* ja sm Viljo *Liuksen* puheet, sävelt. Arvo *Laitisen* pianosoolcesitykset sekä iskukuoromme lauluesitykset. Paikkakuntalaisten kehoittaessa meitä hyvin pian uudelleen järjestämään juhlan lähdimme kohti Helsinkiä. Perillä olimme vasta puoliyön jälkeen — ja yhä satoi.

Mutta sataakohan Hämeenlinnan ja Porvoon retkillä? jotka tulevat järjestettäviksi tässä kuussa ja Nummelan retkellä syyskuussa? Sen näemme sitten.

Prj.

SM JYVÄSKYLÄ

Heinäkuun puolivälistä alkoi Po:ssamme pirttikokousten kausi. 15 ja 16 päivinä oli Laukaan Hirvaskylän Hovilassa pirttikokoukset, joissa Prj *Hovilainen* esitelmöi SM-aatteesta. Tilaisuuksissa syntyi aina kiivas väittely lopuksi, joka selvensi vastustajillemme SM:n suurta aatetta.

Prj.

SM ILMAJOKI.

Paikallisosasto teki 15. 7. polkupyörillä hyökkäysretken Ilmajoen Pohjanluomankylään. Puheita pitivät IKL:n piirisihteeri *Nikkola* puolueista, SmPj. K. *Koivisto* Karjalan hädästä ja SmPrj. E. *Röyskö* sinimusta-aatteesta. Kuortaneen kursseilla olleet sinimustat lauloivat puheitten välillä ahkerasti iskulauluja. Yleisöä oli runsaasti ja kaikki olivat innostuneita ja tyytyväisiä.

Keskiviikkona 17. 7. kokoontui paikallisosasto vuokraamalleen kerhohuoneelle. Lyhyitä puheita pitivät SmPj. *Koivisto*, sm. *Malkola* ja SmPrj. *Röyskö*. Ilta kului nopeasti harjoiteltaessa uusia iskulauluja.

Sinimustat kokoontuvat joka viikko kerhohuoneelle.

SmPrj.

SM KUORTANE.

Kuortaneen Sinimustat tekivät hyökkäysretken Alajärvelle 28. 7. Ensi kerran koristivat SM-kilvet paikkakunnan sk-talon seiniä, uutta oli myös SM-julistus suurelle osalle yleisöä. Erikoisella innostuksella kuultiin lehtori *Ala-Kuljun* puhe, joka kosketteli Suomen suuren menneisyyden antamia varoituksia ja kansallisen eheytämistyön merkitystä niiden valossa. Myöskin yliopp. Tauno *Harju* ja sm Valter *Kokkila* puhuivat. SmPh. Kyllikki *Luoma* esitti pianonsoittoa, sm. Hanna *Erkkilä* ja SmPs. Martti *Honka-Hallila* lauloivat kauniin dueton. Väliajoilla kuultiin iskujoukon taistelulauluja. Poislähdettäessä kajahti kuin lupauksena: »Suur-Suomelle aamu on koittava uus, viel' untakin kirkkaampana!»

SmPrj.

SM IKAALINEN.

Ikaalisten Sinimustilla oli järjestökokous heinäk. 23 p:nä. Tilaisuudessa puhui SmPj Ilmari *Rautavaara*. Ohjelmassa oli soittoa, ja sinimustat lauloivat taistelulauluja. Keskusteltiin seuraavasta kokouksesta ja tulevasta retkestä. — Innostuneen mielialan vallitessa laulettiin lopuksi »Luo lippujen».

SM LEMPÄÄLÄ.

Po:mme järjesti yhdessä Lempäälässä kesää viettävien tamperelaisten sinimustien kanssa kerho- ja luentoillan Nuorisoseuran talossa 6. 8. -35.

Kerhoillassa pitivät luentoja sm E. *Tuomola* järjestön säännöistä ja toiminnasta sekä sm M. *Jaakkola* järjestön organisoinnista. Puheita pitivät sm:t *Vartio* ja P. *Tuomola*. Luentojen ja puheiden välillä oli yhteislaulua oman orkesterin avustamana. Tilaisuus loppui »Valaan».

Prj.

HOTELLI SUOMI, Seinäjoki, Puskantie 4, puh. 129. Siistejä ja rauhallisia huoneita matkustaville. Suositellaan!

Uusi Ruokatavarakauppa, Seinäjoki, Puskantie. Marjat, hedelmät y.m. syksyn tuotteet saapuneet.
Lempi Viitanen.

Sinimustat! Teettäkää pukunne meillä! Työ hyvä ja kuosikas. H. Perälän Vaatturiliike, Seinäjoki. Kalevankatu 9

Matkustajakoti Savio, Ilmajoki. Suosittelee halpoja ja kodikkaita huoneita.

Kaarlo Kivi, Laihia. Valmistaa pieksu- ja varsinahkaa sekä myy tukuttain. Edullinen ostopaikka!

Hakolan Kukkakauppa, Kurikka. Täydellinen kukkakauppa ja Seppelesitomo.

Suomalaiset!

Kun ajattelee, niin tuntuu eri pahalta, jos vetää suomalaiseen kansalliseen naamaansa jotain epäselvää saippuatuotetta, vaikkapa olisi hyvääkin. Hyvähän meillä on tarjolla tässä suhteessa, aivan supisuomalaista tuotetta, Salon tehtaan saippuoita, jotka eivät jää laadun puolesta millään tavalla varjoon.

Siis erehdyksessäkään suomalaiset eivät käytä muuta, kuin Salon saippuatehtaan tuotteita.

SANOMALEHTI „UUSIMAA"

PORVOO, RUNEBERGINK. 33
PUH. TOIMITUS 274, KONTT. 127

Uudenmaan vanhin suomenkielinen maaseutulehti. Edullinen ilmoitusväline.

UUSIMAAN KIRJAPAINO

PORVOO, RUNEBERGINK. 33.
PUHEL. 127

Suorittaa kaikkea alaan kuuluvaa työtä huokealla.

A. Heinäsen Virvoitusjuomatehdas

SEINÄJOKI.

Valmistamme hyväksi tunnettuja virvoitusjuomia.

Vichyvesi on saanut hyvän maineen kaikkialla. Nopea toimitus kahviloille, kauppiaille, kioskeille ja yksityisille.

Jukka
KUUSIRO
suomalainen
Taidevalokuvaamo
HELSINGISSÄ
Unioninк 45. Puh. 92173

Kansan Ravintola Oy. Seinäjoki, Kauppak. 17.

Ensiluokan ravintola. *Kolmannen luokan hinnat.*
SUOSITELLAAN!

I. TIMONEN HELSINKI, Viipurinkatu 6.
Herkku- ja Siirtomaatavaraa.
Lihaa- ja Leikkeleitä.

I luokan kahvila—ravintola

M K

Musta Karhu

Keskuskatu 7

Aamiainen klo 10—15. Smk. 8:- ja 10:-
Päivällinen „ 16—19. Smk. 8:-, 10:- ja 15:-

Mustan Karhun halpa-ateria 6:—.
4—10 mk:n annoksia koko päivän.
Kahvia kupittain klo 8—13 ja 15—19.

Kapellimestari Eino Raition orkesteri soittaa joka päivä klo 13,30—15, paitsi lauantaina klo 14—15,30. Illalla klo 20—23,30.

Sandelsink.4 as 31
E Lahti

Emme soisi jäävän yhtään ihmistä, jolle ei olisi tarjottu tätä ainutlaatuista arpojen ostotilaisuutta.

Päävoitto 100,000

markan arvosta valtion palkinto-obligatioita tai muita arvopapereita

Heti jaetaan 12233 voittoa

ARVAN HINTA 5 mk.

Nämä 34 voittonumeroa ovat allaolevassa taulukossa ja ovat ne arvotut Helsingin kaupungin julkisen notarin virastossa. Näihin sisältyy 1 kpl. 100,000, 1 kpl. 10,000, 2 kpl. 5,000, 10 kpl. 1,000 ja 20 kpl. 500 markan arvoista voittoa.

Näitten voittojen arvot julkaistaan jouluk. 18 p:nä 1935 ja ovat ne senjälkeen perittävissä arpajaistoimistosta.

27208 60362 81688 82927 83343 87693 96687 98927 123013 133119 141084 157803 177768 182544 190280 195622 204472 224679 254864 268681 268824 281396 286553 297744 319569 328035 344318 362860 371436 392635 404051 431997 485714 497953.

ISÄNMAALLISEN KANSANLIIKKEEN KANNATUSYHDISTYS ry:n Arpajaistoimisto

Helsinki, Mikonkatu 15. A. Puhelin 20 306 ja 26 404.

Hinta 2:—

Porvoo 1935, Oy. Uusimaan Kirjapaino.